

5. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi

Bildiri Özetleri Kitabı

Editörler

Özkan Tütüncü
Nazmi Kozak

19–24 Nisan 2019, Çorum

Bütün hakları saklıdır. Bu sayının tümü ya da bir bölümü önceden izin alınmaksızın yeniden basılamaz, herhangi bir baskı yoluyla veya elektronik, mekanik, fotokopi, ses kaydı gibi yollarla çoğaltılamaz.

5. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı

E-ISNB: : 978-975-441-525-4

Editörler:
Özkan TÜTÜNCÜ
Nazmi KOZAK

Yayımlayan Kurum:
Dokuz Eylül Üniversitesi

KURULLAR

ONUR KURULU

Mustafa Çiftçi, Çorum Valisi

Prof.Dr. Reha Metin Kalkan, Hitit Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Nükhet Hotar, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü

Dr. Halil İbrahim Aşkın, Çorum Belediye Başkanı

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Atilla AKBABA

Kâtip Çelebi Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

Prof. Dr. Levent ALTINAY

Oxford Brookes University, Oxford School of Hospitality Management

Prof.Dr. Metin ARGAN

Anadolu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü

Prof. Dr. Sedat AVCI

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Prof. Dr. H. Müjde AYAN

Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Prof. Dr. Zehra AYCAN

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Endokrin Ana Bilim Dalı

Prof. Dr. Ricardas BARTKEVIČIUS

Vilnius Pedagogical University Litvanya, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Bölümü

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ

Akdeniz Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü

Prof. Dr. Nina BOUTKEVİTCH

Russian State Vocational Pedagogical University, Rusya

Prof. Dr. Alper ÇABUK

Anadolu Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Prof. Dr. Öner DEMİREL

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Prof. Dr. Meral DEMİRYÜREK

Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Prof. Dr. Hüseyin ELMAS

Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü

Prof. Dr. Gözde EMEKLİ

Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Beşeri ve İktisadi Coğrafya Bölümü

Prof. Dr. Basri ERDEM

Işık Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü

Prof. Dr. Assem Abdel FATTAH

Menia University, Mısır, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü

Prof. Dr. Lela GELEİSHVİLİ

Tiflis Devlet Üniversitesi, Gürcistan Sanat Akademisi

Prof. Dr. İsmail GEZGİN

Ege Üniversitesi, Çeşme Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Turizm Rehberliği Bölümü

Prof. Dr. Aylin GÖZTAŞ

Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü

Prof. Dr. Ebru GÜNLÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

Prof. Dr. M. Levent İNCE

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

Prof. Dr. Ahmet Şinasi İŞLER

Uludağ Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

Prof. Dr. Nilgöl KARADENİZ

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Prof. Dr. Suat KARAKÜÇÜK

Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü

Prof. Dr. Muammer KAYATEKİN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı

Prof. Dr. Sabiha KILIÇ

Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

Prof. Dr. Lauren LIEBERMAN

State University of New York (SUNY), The College at Brockport, Department of Adapted Physical Education

Prof. Dr. Kerstin MEY

School of Media Arts and Design University of Westminster

Prof. Dr. Haldun MÜDERRİSOĞLU

Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Ahmet ÖZOL

Beykent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı

Prof. Dr. Hakan PEHLİVAN

Erciyes Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü

Prof. Dr. Nüket SİVRİ

İstanbul Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Robert SCHNEIDER

State University of New York (SUNY), The College at Brockport, Sport Management

Prof. Dr. Mehmet SOMUNCU

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Prof. Dr. Aygül SÜEL

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi

Prof. Dr. Şükran ŞAHİN

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Prof. Dr. Erkan Faruk ŞİRİN

Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü

Prof. Dr. M. Yavuz TAŞKIRAN

Gedik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü

Prof. Dr. Ayşegül TAYLAN ÖZKAN

Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri

Prof. Dr. Adnan TEPECİK

Başkent Üniversitesi, Görsel İletişim Tasarımı Programı

Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ

Trakya Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü

Prof. Dr. Nurseren TOR

Mersin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Anasanat Dalı

Prof. Dr. Muammer TUNA

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Anabilim Dalı

Prof. Dr. Daniela TURCANU

Ovidius Üniversitesi, Romanya, Bilim, Kültür ve Maneviyat Enstitüsü

Prof. Dr. Tansel TÜRKDOĞAN

Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü

Prof. Dr. Adnan TÜRKSOY

Ege Üniversitesi, Çeşme Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Konaklama İşletmeciliği Bölümü

Prof. Dr. Özkan TÜTÜNCÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Prof. Dr. Melihat TÜZÜN

Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü

Prof. Dr. Muzaffer UYSAL

University of Massachusetts, Isenberg School of Management, Department of Hospitality & Tourism Management

Prof. Dr. Metin YAMAN

Gazi Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Prof Dr. Faruk YAMANER

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi

Prof. Dr. Ali YAYLI

Gazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü

Prof. Dr. İlker YILMAZ

Anadolu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Prof. Dr. Halil YOLERİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Tasarımı Bölümü

Prof.Dr. Atıla YÜKSEL

Adnan Menderes Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Yiyecek ve İçecek İşletmeciliği Bölümü

Doç. Dr. Dilek ACAR

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Meslek Yüksekokulu, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü

Doç. Dr. Beyza Merve AKGÜL

Gazi üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. Yılmaz AKGÜNDÜZ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Seferihisar Fevziye Hepkon Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

Doç. Dr. Özlem ALTUNÖZ SÜRÜCÜ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü

Doç. Dr. Katrina ARNDT

St. John Fisher College, School of Arts and Sciences, Department of Women and Gender Studies

Doç. Dr. Fatma ARSLAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi/Turizm Fakültesi/Rekreasyon Yönetimi Bölüm

Doç. Dr. Fatih BEKTAŞ

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. İsmail BULUT

Hitit Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü

Doç. Dr. Nuriye BÜYÜKKAYACI

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Doç. Dr. Çağatay ÇAĞLAR

Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri

Doç. Dr. Mahmut DEMİR

Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğirdir Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Turizm ve Otelcilik Bölümü

Doç. Dr. Attila DÖL

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Anabilim Dalı

Doç. Dr. Mehmet Han ERGÜVEN

Kırklareli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

Doç. Dr. Özlem Sir GAVAZ

Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü

Doç. Dr. Zinnur GEREK

Gaziantep Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Türk Halk Oyunları Bölümü

Doç. Dr. Evren GÜÇER

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/Turizm Fakültesi

Doç. Dr. Nurettin GÜLAÇTI

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

Doç. Dr. Kürşad GÜLBAYAZ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. BURAK GÜRER

Gaziantep Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü

Doç. Dr. Pınar GÜZEL

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. A. Derya KAHRAMAN

KTO Karatay Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarım Bölümü

Doç. Dr. Pelin Avşar KARABAŞ

Hitit Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü

Doç. Dr. Ayda KARACA

Hacettepe Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. Yusuf KARAVELİOĞLU

Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri

Doç.Dr. Hakan KATIRCI

Anadolu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü

Doç. Dr. A. Dilek KIRATLI

Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı

Doç. Dr. Göknil Nur KOÇAK

Mersin Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü

Doç. Dr. Deniz KORKMAZ

Osmangazi Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi

Doç. Dr. Deniz KÜÇÜKUSTA

The Hong Kong Polytechnic University, School of Hotel and Tourism Management
Hospitality and Hotel Management

Doç. Dr. Levent MERCİN

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

Doç. Dr. Özgür MÜLAZIMOĞLU BALI

Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. Selen ÖZAKAR AKÇA

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Doç. Dr. Havva Nur PELTEK KENDİRCİ

Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri

Doç. Dr. Bülent SALDERAY

Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Temel Sanat Bilimleri, Sanat Bilimleri

Doç. Dr. Mediha Burcu SILAYDIN AYDIN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Doç. Dr. İ. Özgür SOĞANCI

Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Doç. Dr. İlkay TAŞ GÜRSOY

Dokuz Eylül Üniversitesi, Reha Midilli Foça Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

Doç. Dr. Kamil YAĞCI

Pamukkale Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği Bölümü

Doç. Dr. Nedret YAŞAR
Altınbaş Üniversitesi Moda ve Tekstil Tasarımı

Doç. Dr. İrfan YILDIRIM
Mersin Üniversitesi/Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. Mustafa YILDIZ
Akdeniz Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Doç. Dr. Yusuf YILMAZ
Akdeniz Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü

Doç. Dr. Ömer ZALMOĞLU
Akdeniz Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları

Dr. Öğr. Üyesi Ali AĞILÖNÜ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Alper ASLAN
Muğla Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Seyahat İşletmeciliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Sertaç ASLAN
Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri

Dr.Öğr.Üyesi Aydoğan AYDOĞDU
Kastamonu Üniversitesi, Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Bünyamin BALAMİR
TOBB Üniversitesi, ETÜ Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayhan BABAROĞLU
Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Sinan BULUT
Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Muteber BURUNSUZ

Hitit Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Emrah CERİT

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Müberra ÇELEBİ

İzzet Baysal Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Güney ÇETİNKAYA

Akdeniz Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim ÇEVİKER

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Çisem DEMİRDÖKEN

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Özlem DEMİRTAŞ

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Fırat ENGİN

Hitit Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Şansal ERDİNÇ

Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Melike ESENTAŞ

Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÜMÜŞ

Mersin Üniversitesi/Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/Spor Yöneticiliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Önder İPEK

Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem KARAÇAY

Hitit Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Özlem KAYA

Hitit Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet KESGİN

Rochester Institute of Technology, College of Applied Science & Technology,
School of International Hospitality and Service Innovation

Dr. Öğr. Üyesi Zühal KILINÇ

Batman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği
Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi İpek EROĞLU KOLAYIŞ

Sakarya Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Ferman KONUKMAN

Qatar University, College of Arts and Sciences, Department of Sport Science

Dr. Öğr. Üyesi Taki Can METİN

Kırklareli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Mine MÜFTÜLER

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Ece ÖMÜRİŞ

Akdeniz Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi İsa SAĞIROĞLU

Trakya Üniversitesi, Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi
ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi İsa SARI

Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Safiye SARI

Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı

Dr. Öğr. Üyesi Haldun ŞEKERCİ

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, El Sanatları Tasarımı ve Üretimi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Chuva VASCO

Coimbra University, Resim Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Ali İzzet YILMAZ

Hitit Üniversitesi, Turizm Fakültesi & Sosyal Bilimler MYO, Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Nazik YILMAZ

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarım Bölümü

Öğr. Gör. Dr. İpek AYDIN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Öğr. Gör. Dr. Tuba SEVİL

Eskişehir Teknik ÜNİVERSİTESİ/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Öğr. Gör. Gül YAMANER

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi

Öğr. Gör. Dr. Emine BAL TURAN

Akdeniz Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi/Rekreasyon Bölümü

Uzm. Dr. Bekir KESKİNKILIÇ

Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı

YÜRÜTME KURULU

Hitit Üniversitesi

Prof. Dr. Faruk YAMANER

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi

Prof. Dr. Ayşegül Taylan ÖZKAN

Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri

Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Özkan TÜTÜNCÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Prof. Dr. Metin KOZAK

Dokuz Eylül Üniversitesi, Foça Reha Midilli Turizm Fakültesi

Öğr. Gör. Dr. İpek AYDIN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

Anatolia Turizm Akademisi

Prof. Dr. Nazmi KOZAK

Anadolu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

Araş. Gör. Dr. Engin BAYRAKTAROĞLU

Anadolu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

ORGANİZASYON KOMİTESİ

Prof. Dr. Faruk Yamaner
Doç. Dr. Ayşegül Taylan Özkan
Prof. Dr. Sabiha Kılıç
Prof. Dr. Muammer Cengil
Doç. Dr. Selen Özakar Akça
Doç. Dr. Havva Nur Peltekçi
Doç. Dr. Pelin Avşar Karabaş
Doç. Dr. İsmail Bulut
Dr. Öğr. Üyesi Ali İzzet Yıldırım
Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim Çeviker
Dr. Öğr. Üyesi R. Hürrem Özdurak Sığın
Dr. Öğr. Üyesi Çisem Demirdöken
Dr. Öğr. Üyesi Emrah Cerit
Dr. Öğr. Üyesi Özlem Demirtaş
Dr. Öğr. Üyesi Sinan Bulut
Dr. Öğr. Üyesi Önder İpek
Öğr. Gör. Dr. Fatih Evli
Öğr. Gör. Abdullah Bedir Kaya
Öğr. Gör. Gül Yamaner
Gamze Deryahanoğlu
Aybike Ünlü
Sibel Yıldırım
Özge Er

DESTEKLEYENLER

Rekreasyon Derneği

1959
"Yazama Sevinci"

Detay Yayıncılık

doğru bilgi detay'dadır.

ÖNSÖZ

Ülkemizde rekreasyon alanında kurumsallaşmaya yönelik örgütlü ilk sivil toplum hareketi, 1959 yılında Rekreasyon Derneği'nin kurulmasıyla başlamıştır. Rekreasyonun akademik boyutunun gelişimi ise Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde, Beden eğitimi, Spor ve Rekreasyon bölümünün 1979 yılında kurulmasıyla devam etmiştir. Ardından dört yıllık eğitim programları açılmasına müteakip, alana yönelik araştırmalarda kıpırdanmalar başlamış ve özellikle Gazi Üniversitesi, Rekreasyon Bölümü'nün disiplinli çalışmaları alana bir ivme katmıştır. Bu kazanımlarla rekreasyon ile ilgili bilimsel alt yapının oluşturulması devam etmektedir. Ancak bilimsel altyapının oluşması her bilim dalında olduğu gibi disiplinlerarası bir alan olan rekreasyon ve boş zaman çalışmaları alanı için de sancılı bir sürecin yaşanmasını beraberinde getirmektedir.

Hem ülkemizde hem dünyada bireylerin rekreasyonel ihtiyaçları ve boş zamanlarındaki artış, rekreasyon ile ilişkili olan bilim alanlarının gelişime ve çeşitlenmesine katkı sağlamaktadır. Söz konusu gelişim ve çeşitlenme, bu yıl beşincisini düzenlediğimiz kongremizin disiplinlerarası doğasının farklı bilim alanlarıyla bütünleşmesine yardımcı olmuştur. Rekreasyonun sadece sportif faaliyetlerle, turizmdeki animasyon etkinlikleriyle ya da park ve yeşil alanlarla ilişkilendirilmesi önemli eksiklikler doğurmakta ve alanın gelişimini sınırlamaktadır. Birçok bilim ve sanat alanını ilgilendiren boş zaman çalışmalarına yönelik 5. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi disiplinlerarası ve çok disiplinli bir şekilde, 19-24 Nisan 2019 tarihlerinde Hitit Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi öncülüğünde, Anatolia Turizm Akademisi ve Rekreasyon Derneğinin katkılarıyla Çorum'da düzenlenmiştir.

Rekreasyon ve boş zaman üzerine yapılmış bilimsel çalışmaların nitelik ve nicelik açısından eksiklikleri, uzmanlaşmış akademik kadroların azlığı, rekreasyona yönelik sanayi ve üniversite işbirliklerinin olmayışı, rekreasyon bölümü mezunlarının deneyim eksikliği, kamu ve özel sektördeki rekreasyon farkındalığının yeterli olmaması, istihdam olanaklarının rekreasyon alanı dışındaki farklı gruplar ve bireyler tarafından değerlendiriliyor olması, kamu ve özel sektörde rekreasyon uzmanına yeterli kadronun tahsis edilmemesi ve daha bir çok sorun 5. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi'nin önemini bir kat daha artırmıştır. Tüm bu konuların önemine vurgu yapılan kongremize göstermiş olduğunuz ilgiye çok teşekkür ederiz.

İçindekiler

Kurullar	3
Önsöz.....	19
Özkan TÜTÜNCÜ	
İçindekiler	20

Sözlü Bildiriler

Emeklilik Dönemi Boş Zaman Değerlendirme: Kentsel Hobi Bahçeciliği İle İlgili Alanyazın İncelemesi <i>Zehra BULUT, Ali YAYLI</i>	24
Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları <i>Mustafa KATMIŞ, Zafer DOĞRU</i>	26
Otel Yöneticilerinin Rekreasyon Faaliyetleri Algıları <i>Ali İzzet YILMAZ, Mahmut EFENDİ</i>	28
Sosyal Girişimcilik Kapsamında Bir Örnek Olay Çalışması: Start-In Bodrum Çalıştayı <i>Asena ALBAYRAK, Güzide Zeynep EGELİ, Majid RAHMANİ SERYASAT</i>	31
AVM Kullanıcılarının Rekreasyona Katılım Unsurları ve Doğayla Olan..... İlişkilerinin Analizi <i>Tebessüm AYYILDIZ DURHAN, Büşra BİÇER, Beyza Merve AKGÜL, Suat KARAKÜÇÜK</i>	33
Üniversite Öğrencilerinin Farklı Değişkenlere Göre Boş Zaman Eğitim Düzeylerinin Belirlenmesi <i>Elif AYDI, Sefa Şahan BİROL</i>	35
Çatak Tabiat Parkı Rekreasyon Potansiyelinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma <i>Salih Zeki ŞAHİN</i>	37
Hostellere Yönelik Yapılan Çevrimiçi Yorum ve Puanlamaların Değerlendirilmesine İlişkin Bir Araştırma: İstanbul ve Kapadokya Örnekleri <i>Necmiye Nida ÖZGEN, Settar Uğur KURT, Aypar SATI</i>	39

Yoga ve Zindeliğin Hayatın Anlamına Etkisi

Özkan TÜTÜNCÜ, Merve KOCA KOSOVA, İpek AYDIN, Sercin KOSOVA41

Rekreasyon Amaçlı Faaliyetlere Katılım Gösteren Gençlerin Çevreye Karşı

Duyarlılıkları Arasındaki Farklılıklarının Belirlenmesi

Muhammed Cenk BİRİNCİ, Sevim KÜL AVAN, Suat KARAKÜÇÜK43

Konaklama İşletmeleri İçerisinde Yer Alan Rekreatif Faaliyetlerin Web Siteleri

Üzerinden Değerlendirilmesi: Kapadokya Bölgesi Örneği

Sevim KÜL AVAN, Muhammed Cenk BİRİNCİ, Suat KARAKÜÇÜK45

“Influencer” Olarak Bisiklet Gezginlerinin Takipçileri Üzerindeki Etkileri.....47

Sağlık ve Rekreasyon

Kübra AŞAN49

Gümüşhane’de Yaşayan Yerel Halkın Boş Zaman Engellerinin Belirlenmesi

Adile BEBEK, Çağrı Hale ÖZEL50

Rekreatif Alışveriş ve Ticari Rekreasyon Alanları Olarak Alışveriş Merkezleri

İlknur İNCE AKALIN, M. Murat KIZANLIKLI52

Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumu, Olumlu ve Olumsuz Duygu

Deneyimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Cem YEŞİLYURT, Yılmaz AKGÜNDÜZ54

Hitit Üniversitesinde Farklı Fakültelerde Okuyan Öğrencilerin

Rekreasyonel Eğilim ve Taleplerinin Değerlendirilmesi

Sinan BULUT, Fikri ÖZDEMİR, Leyla Aybüke UZUNER, H. Ayşegül Taylan

ÖZKAN56

Doğa Yürüyüşçülerinin Sosyal Medya Platformlarında Fotoğraf Paylaşma

Nedenleri

Handan AYTEKİN, Manolya AKSATAN, Soner SÖYLER58

Rekreasyon Bölüm Başkanları Perspektifinde Ülkemizde Rekreasyon

Sefa Şahan BİROL, Elif AYDIN60

Rekreasyonel Motivasyonun Üniversite Öğrencilerinin Temel Psikolojik

Gereksinimleri Üzerindeki Etkisi

Özkan TÜTÜNCÜ, Asena ALBAYRAK, Fatma ÖZDAL, Edit HABİF, Anıl KÜTÜK

.....62

Rekreatif Bisikletçilerde Motivasyon ve Demografik Değişkenler Arasındaki İlişki <i>Cem YEŞİLYURT</i>	65
Passolig Uygulamasının Rekreatif Bir Etkinlik Olarak Futbol İzleyicisi Üzerine Etkileri <i>Hasan Erdem MUMCU, Aynur DEMİRTAŞ</i>	67
Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri <i>Özlem GÜL, Zafer DOĞRU</i>	68
Avrupa’da Bulunan Eğlence Parklarının Tarihsel Öğelerin Kullanımı Açısından Değerlendirilmesi <i>Özlem ALTUNÖZ, Yaşar GÜLTEKİN</i>	70
Rekreatif Etkinliklere Katılan Üniversite Öğrencilerinde Boş Zaman Yönetimi ile Sıkılma Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Gül YAĞAR, Emine BAL TURAN</i>	72
Eskişehir’in Turistik Tanıtımı: Kurtuluş Savaş Alanları <i>Meryem AKOĞLAN KOZAK, Dilek MUTLU</i>	74
Sabahçıl-Akşamcıl Anketi Türkçe Versiyonunun Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması <i>Fırat ÖZDALYAN, Hikmet GÜMÜŞ, Özkan TÜTÜNCÜ, Osman AÇIKGÖZ</i>	76
Hastanelerde Gerçekleştirilen Rekreasyon Terapisi Uygulamalarının Değerlendirilmesi <i>İpek AYDIN, Özkan TÜTÜNCÜ</i>	78
Obez Bireylerde Hafta İçi ve Hafta Sonu Sedanter Yaşam Sürelerinin Belirlenmesi <i>İsmail GÖKÇE, Sema CAN, Ferit Kerim KÜÇÜKLER, Ebru TURGAL</i>	80
Oyuncak Kütüphanesi Projesi <i>Kader KAYA, Anıl ERKARA, Orhun YAĞIZ</i>	82
İş Yaşamı İle Boş Zaman Arasındaki İlişki:Tasma ve Telafi Kuramlarının İncelenmesi <i>Selim KIROVA, Burcu Selin YILMAZ</i>	84

Bir Marka Şehir Olarak İstanbul: Ziyaret Deneyiminin Boyutları ile Öz Benlik Yansıtma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Mehmet ERTAŞ, Zehra Gökçe SEL</i>	86
Kamu Kurumlarında Rekreasyon Algısı <i>Zahide ASLAN, Turgut BALA</i>	88
Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanımları ve Psikolojik İyi Oluş Hali Arasındaki İlişkinin Saptanması <i>Songül GÖKHAN, Eda Hazar HUN, Mehmet Alper NİSARİ</i>	90
Rekreasyon İşletmelerinin Kurumsal Web Sitelerinin Kurum Kimliği Açısından İncelenmesi <i>İlgaz Feray TÜVER, Songül GÖKHAN, Ebru GÜNLÜ KÜÇÜKALTAN</i>	92
Alfa Kuşağının Serbest Zaman Tutumlarının Belirlenmesi: Sazova Parkı Örneği <i>Birgül AYDIN, Dilek ACAR, Emre Ozan AKSÖZ</i>	94

Emeklilik Dönemi Boş Zaman Değerlendirme: Kentsel Hobi Bahçeciliği İle İlgili Alanyazın İncelemesi

Zehra BULUT

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Rekreasyon Yönetimi
Doktora Öğrencisi
E-posta: zhrblt@gmail.com

Ali YAYLI

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü
E-posta: ali.yayli@hvv.edu.tr

Giriş: Hobi bahçelerinin sağlıklı ve aktif bir yaşam tarzına potansiyel katkısı, özellikle yaşlı nüfus için, giderek daha fazla tanınmaktadır. Bununla birlikte, az sayıda çalışma bahçeciliğinin faydalı etkilerini ampirik olarak incelemiştir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, emeklilik dönemi boş zaman değerlendirme faaliyeti olarak kentsel hobi bahçeciliğinin mevcut durumunun dünyadan ve Türkiye’den örneklerle açıklamak ve mevcut İmar Kanunu, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu vb. yasal düzenlemeler çerçevesinde kent planlamasının bir gereği olarak ülkemizdeki kentsel hobi bahçeciliği uygulamalarının ele alınarak, uygulamadan kaynaklı çeşitli boşluklar sonucu ortaya çıkan kentlerdeki hobi bahçeciliği pratiğinin olası sonuçlarının ortaya konulmasıdır.

Yöntem: Bu çalışmada tarama yöntemi kullanılarak emeklilik dönemi boş zaman değerlendirme faaliyeti olarak kentsel hobi bahçeciliğinin mevcut durumu dünyadan ve ülkemizden örneklerle açıklanmaya çalışılmıştır.

Bulgular: Literatür taraması yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışmanın bulguları, hobi bahçeciliği ve hobi bahçelerinin genel özellikleri, kent planlaması kapsamında hobi bahçeciliği ve hobi bahçeciliğinde yerel yönetimlerin rolü başlıkları altında ele alınmış ve farklı bakış açıları değerlendirilmiştir. Hobi bahçeciliği, sürekli ve büyük miktarda boş zaman gerektiren bir rekreasyon faaliyeti olmasından ötürü daha çok emeklilerin tercih ettiği bir faaliyet olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak belediyelerin imar planlarında hobi bahçelerine yeterince yer vermedikleri görülmektedir. Dünyadan örneklerle bakıldığında hobi bahçeciliğinin önemli bir rekreatif aktivite olduğu özellikle vurgulanmıştır. Ayrıca hobi bahçeciliği uygulamalarındaki yetersiz denetim ve yanlış politikalar nedeniyle yeni bir çarpık kentleşme ve plansız yapılaşma ortaya çıkmakta ve bu durum kent pratiğinde gecekondulaşmaya yeni bir zemin oluşturabilmektedir.

Sonuç: Çalışma sonucunda yerel yönetimlerin imar planlarında hobi bahçeleri-ne yeterince yer vermedikleri görülmektedir. Bunun yanı sıra hobi bahçeciliği uygulamalarındaki yetersiz denetim ve yanlış politikalar nedeniyle yeni bir çarpık kentleşme ve plansız yapılaşma ortaya çıkmakta ve bu durum kent pratiğinde gecekondulaşmaya yeni bir zemin oluşturabileceğinden, uygulanacak doğru yerel yönetim politikaları ve imar politikaları hem hobi bahçeciliği hem de tahsisli arazi kullanımının amaçlarını ve rekreasyon amaçlı kullanımı kapsamlı bir şekilde ortaya koyacaktır.

Anahtar Sözcükler: Emeklilik, Aktif yaşlanma, Boş zaman, Rekreasyon, Hobi bahçeciliği

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Anlayışları

Mustafa KATMIŞ

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD

E-posta: mustafaktms@hotmail.com

Zafer DOĞRU

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü

E-posta: zaferdogru@hitit.edu.tr

Giriş: Sınıf yönetiminin öğretmen yetiştirme programları içerisinde yer almaya başlaması ile birlikte bu alanda yapılan kuramsal ve uygulamalı çalışmalarda artış görülmüştür. 1997-1998 yılından itibaren ülkemizde öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının eğitim programlarında sınıf yönetimi dersi zorunlu hale getirilmiştir. Yönetim bilimi alanındaki gelişimler ve yaklaşımlar, okul yönetimi ve sınıf yönetimi kavramının önemini artırmıştır (Çelik, 2008).

Eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biri öğretmendir. Sistemi oluşturan bütün öğelerin ve yetiştirilecek olan öğrencilerin daha verimli ve yaratıcı hale getirilmesi ve niteliklerinin artırılması gerekmektedir. Bu nedenle daha nitelikli öğretmenlere, daha çağdaş öğretim programlarına, daha uygun şartlara, daha kaliteli yönetimlere ve daha istekli öğrencilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sistem içerisinde yer alan her bir parça, süreci ve sonucu etkileyecektir. Sistem içerisinde yer alan bir parçanın eksikliği süreci ve sonucu olumsuz etkileyecektir (İlhan, 2004). Sınıf yönetimi çok boyutlu ve karmaşık bir yönetim sürecidir. Öğretmenlerin bu yapıyı bütünüyle anlayabilmeleri, sınıf yönetimi açısından son derece önem arz etmektedir. Sınıfta karşılaşılan problemlerin kaynağının sadece sınıf içinde olmayacağı unutulmamalıdır (Küçükahmet, 2011).

Amaç: Bu araştırmada Çorum ili genelinde lise düzeyinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik, otokratik ve ilgisiz sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetim anlayışlarını belirlemek üzere öncelikle bir ölçek geliştirilmiştir. Pilot çalışma ilk olarak 50 kişilik bir örneklem grubu için uygulanmıştır. Verilerin girişinden önce kontrol sorularına tutarsız cevap veren 3 öğrencinin verileri değerlendirmeye alınmamıştır. 38 maddenin güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0,819$ 'dur. Hazırlanan ölçek gerekli izinler alınarak, araştırmacı tarafından okullara gidilerek öğrencilere bizzat kendisi tarafından uygulanmıştır. Üç hafta süren veri toplama süreci sonunda 1003 lise 12. Sınıf düzeyinde öğrenciden veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel ve istatistiksel çözümleme yöntemleriyle değerlendirilmiştir. SPSS-PC paket istatistik programından faydalanılarak, araştırma soru guruplarına uygun olarak faktör analizi yapılmıştır. Örneklem grubundan elde edilen

veriler faktör analizi yapmak üzere ilk olarak tüm maddelerin güvenirlik analizi yapılmıştır. Öğrencilerden (n=914) elde edilen verilere göre ölçekte bulunan 38 maddenin güvenirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0,811$ 'dir. Bu güvenirlik düzeyi elde edilen verilerin faktör analizi yapmaya uygun olduğunu göstermektedir. Yapılan işlemlerden sonucunda 12 maddeli kararlı yapıya ulaşılmış ve bu 12 maddeli "Beden Eğitimi Öğretmenleri Sınıf Yönetim Anlayışları Ölçeği Öğrenci Formu" BEÖSYA Öğrenci Formu ile ilgili analizler yapılarak alt boyutları tanımlayan maddeler ile birlikte ölçeğin son hali oluşturulmuştur.

Bulgular: Erkek öğrenciler kadın öğrencilere göre öğretmenlerinin sınıf yönetiminde daha fazla ilgisiz yönetim anlayışı sergilediklerini belirtmektedirler. Ankete katılan erkek öğrenciler ile kadın öğrenciler açısından öğretmenlerin otokratik sınıf yönetimi anlayışları arasında anlamlı bir fark yoktur. Ankete katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğretmenlerin demokratik sınıf yönetimi anlayışı arasında anlamlı bir fark yoktur.

Sonuç: Beden eğitimi öğretmenleri sınıf yönetiminde kadın veya erkek olmasına bakmaksızın öğrencilerine eşit şekilde davranmaktadır sonucuna ulaşılabilir. Ancak demokratik sınıf yönetimi anlayışı konusunda Güzel (2015), demokrasi kavramını kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha iyi anladıklarını saptamıştır. Kız öğrencilerin daha titiz olduklarını ve her davranışı demokratik bulmalarının nedeni olarak öğretmenlerinin kız ve erkek öğrencilere yaklaşımlarının farklılığı ile açıklamıştır. Erkek öğrencilerin ilgisiz puanlarının yüksek çıkmasının nedeni olarak beden eğitimi dersinden beklentilerinin kadın öğrencilere göre daha yüksek olması gösterilebilir. Kadın öğrencilerin okulda verilen beden eğitimi derslerini yeterli görmesi ve okul sporları faaliyetleri kapsamında düzenlenen sportif etkinliklerde yeterince yer alma düşüncelerinin olmaması kadın öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinden beklenen ilgiyi yeterli düzeyde algılamalarına neden olabilir. Tüm okul türlerinde beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik sınıf yönetimi anlayışı puanları yüksek çıkmıştır. Bu sonuca göre beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik yaşam kültürüne özen gösterdikleri ve demokratik sınıf yönetimi anlayışını yüksek düzeyde her okul türünde gösterdikleri sonucuna ulaşılabilir.

Anahtar Sözcükler Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Sınıf Yönetimi, Sınıf Yönetimi

Otel Yöneticilerinin Rekreasyon Faaliyetleri Algıları

Ali İzzet YILMAZ

Hitit Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü

E-posta: aliizzetyilmaz@hitit.edu.tr

Mahmut EFENDİ

E-posta: efendimahmut926@gmail.com

Giriş: İnsanların çeşitli nedenlerle bozulan fizyolojik ve ruhsal sağlıklarını, yitirdikleri enerjilerini yeniden kazanmaları, fiziksel ve ruhsal gereksinimlerini karşılamaları, günlük yaşamdaki baskılardan kurtulmaları, birbirleriyle ve çevreleriyle olan ilişkilerinin düzenlenmesine yardımcı olması amacıyla gerekli unsurların başında rekreasyon gelmektedir. Kent insanının günlük yaşam çevresi içinde bu yöndeki gereksinimlerinin karşılanmasında rekreasyon faaliyetleri ve bunu sağlayacak kentsel rekreasyon alanları büyük önem taşımaktadır. Günümüzde oteller, misafirlerine konaklama ve yeme-içme hizmeti verme dışında birçok rekreasyon faaliyetlerini gerçekleştirme imkanı da sunmaktadır. Rekreasyon faaliyetleri, misafirlerin otellerdeki boş zamanlarını değerlendirmelerini sağlamaktadır.

Amaç: Otel yöneticilerinin rekreasyon faaliyetleri hakkındaki düşüncelerini öğrenmek bu çalışmanın temel amacıdır. Bunun için araştırmaya katılan yöneticilere, tesislerindeki rekreasyon faaliyetleri; misafirlerin bu faaliyetlerden hangileri daha çok tercih ettikleri; rekreasyon faaliyetlerinin olumlu-olumsuz yönleri; yeni rekreasyon faaliyetlerini nasıl belirledikleri; misafirlerin geçmiş yıllardaki (10-15 yıl önce) ve şimdiki rekreasyon faaliyetlerindeki tercihleri; otel yöneticilerinin tatil yapıp-yapmadıkları; otel yöneticilerinin iş ve tatil amaçlı konaklayacakları tesisleri seçerken rekreasyon faaliyetlerini dikkate alıp-almadıkları sorularına cevap aranmıştır.

Yöntem: Bu araştırma nitel araştırma desenine uygun olarak planlanmıştır. Araştırmaya, Kuşadası, Bodrum ve Antalya'da bulunan 19 konaklama işletmesinden 25 yönetici katılmıştır. Literatürden yararlanılarak oluşturulan yarı yapılandırılmış soru formu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmaya katılan yedi yönetici ile kendi doğal ortamlarında sözlü mülakat yapılmış ve ses kayıtları alınmıştır. 18 yönetici ise mülakatta kullandığımız yarı yapılandırılmış soru formunu yazılı olarak doldurmayı tercih etmişlerdir. Sözlü olarak toplanan veriler, yazılı hale getirilmiştir. Daha sonra toplanan tüm veriler bir araya getirilerek içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi katılımcılara sorulara her bir soru için ayrı ayrı yapılmıştır. Her soru için ifadeler (kodlar) tespit ederek gruplandırılmıştır (temalara ayrılmıştır). Her iki araştırmacı da ayrı ayrı yaptıkları ilk ve ikinci analizleri karşılaştırarak farklılıkları tespit etmişlerdir. Böylelikle "değişmezlik" sağlanmıştır. Toplanan veriler farklı iki araştırmacı tarafından da analiz edilmiş ve "tekrarlana bilirlilik" durumu kontrol edilmiştir.

Bulgular: Otel yöneticilerinin rekreasyon faaliyetleri hakkındaki düşüncelerinde tespit edilen 47 kod (ifade); boş zaman, dinlenme, doğa, eğlenme, fayda, keyif, memnuniyet, motivasyon, rahatlama, zaman geçirme temalarında gruplandırılmıştır. Görüşme yapılan otellerdeki rekreasyon faaliyetlerinde 105 kod tespit edilmiştir. Animasyon, çocuk, diğer, havuz, yiyecek-içecek, müzik-dans, otel dışı, oyun salonu, sanat-kültür, spa, spor, su, yok (kendileri düzenlemiyor, aracı firmalar düzenliyor) olarak gruplara ayrılmıştır. Misafirlerin, otellerdeki rekreasyon faaliyetlerinden tercihlerine ait 63 kod, animasyon, çocuk, diğer, kütüphane, müzik-dans, otel dışı aktiviteleri, spa, spor, su aktiviteleri, teknoloji, yeme-içme temalarında gruplandırılmıştır. Rekreasyon faaliyetlerinin olumlu-olumsuz yönlerinde tespit edilen 61 koddan olumlu olanlar misafir için memnuniyet ve sosyalleşme temalarında; otel için olumlu olanlar cezbediyor, doluluk, gelir artışı, imaj, satış artışı, satış fiyatının artması, şikayetleri azaltması, tekrar gelen misafir temalarında; hem misafir hem otel için olumlu olanlar kalite temasında; otel için olumsuz olanlar, maliyet temasında; otel için olumlu, misafir için olumsuz olanlar satış fiyatının artması temasında gruplandırılmıştır. Otellerin yeni rekreasyon faaliyetlerini belirlemeleri ile ilgili 54 kod, animasyon grubu, deneme-yanılma, imkanlar, inovasyon fikirler, karşılaştırma, konsept, konum, misafire göre, yeni trendler ve yönetim temalarında toplanmıştır. Misafirlerin rekreasyon faaliyetlerinden geçmiş yıllardaki ve şimdiki beklentilerinde 79 kod tespit edilmiştir. Eskiden olan beklentileri deniz-kum-güneş, kültür, otel dışı, otel içi aktiviteler, yeme-içme temalarında; şimdiki beklentileri animasyon, çocuklar, değişiyor, eğlence, fark yaratacak, kalite, konfor, müzik, otel içi, spor, teknoloji, temizlik, yeme-içme temalarında; geçmişte ve şimdi devam edenler, deniz-kum-güneş, yeme-içme, aynı temalarında toplanmıştır. Otel yöneticilerinden tatil yapabilenler (16), evet (6), kısa süreli (1), nadiren (5), sezon dışı (4) temalarında; tatil yapamayanlar (9), hayır (9) temasında bir araya getirilmiştir. Yöneticilerin konaklayacakları otelleri seçerken dikkate aldıkları unsurlar (30) iş amaçlı seyahatlerde, aktiviteler, kalite, konfor, kültür, konum, özellik, sakinlik, rekreasyon (1), temizlik, yorumlar; dikkate alınmayanlar (5) rekreasyon temasında bir araya toplanmıştır. İş amaçlı seyahatlerde dikkate alınan ifadelerde (7) rekreasyon faaliyetleri bulunmamaktadır. Üç ifade ise rekreasyon faaliyetlerinin dikkate alınmadığı belirtilmiştir. Tatil amaçlı seyahatlerde ise dikkate alınan (13) ifade, aktiviteler, kültür, konum, özellik, rekreasyon (1), sakinlik, temizlik temalarında gruplanmaktadır. Katılımcılar iki ifadeleriyle rekreasyon aktivitelerinin önemli olmadığını belirtmişlerdir.

Sonuç: Otel yöneticilerine göre rekreasyon faaliyetleri, insanlara fayda ve rahatlama sağlayarak dinlenmelerini sağlamaktadır. Otellerdeki rekreasyon faaliyetleri spor, animasyon ve müzik-dans temalarında toplanmıştır. Misafirlerin otellerdeki rekreasyon tercihleri su aktiviteleri, animasyon, müzik-dans ve spor temalarında yoğunlaşmaktadır. Rekreasyon faaliyetleri misafirlerin memnun olmalarını ve sosyalleşmelerini sağlamaktadır. Rekreasyon faaliyetlerinin otellere olan olumlu yönleri ise satışların artması, dolulukların yükselmesi, tekrar gelenlerin sayısını artırması ve imajlarını etkilemesi temalarında toplanmıştır. Kalitenin artması hem misafir hem de otel için olumlu ifade olarak tespit edilmiştir. Satış

fiyatının artması otel için olumlu, misafirler içinse olumsuz ifadedir. Rekreasyon faaliyetleri oteller için maliyet artışına neden olmaktadır. Oteller yeni rekreasyon faaliyetlerini yoğunlukla misafirlere göre belirlemektedir. Animasyon personeli, karşılaştırma, yeni trendler ve yönetim temaları, otellerin diğer rekreasyon faaliyetlerini belirleme unsurlarıdır. Misafirlerin otellerdeki rekreasyon faaliyetleri tercihi eskiden kültür ağırlıklı iken, günümüzde animasyon, eğlence, spor ve teknoloji tercihlerinde yoğunlaşmaktadır. Araştırmaya katılan yöneticilerin sadece altı tanesi (%24'ü) tatil yapabildiğini ifade etmiştir. Diğerleri ise tatil yapamadıklarını veya kısa, hafta sonu kaçamakları yaptıklarını belirtmiştir. Tatil yapamayan yöneticilerin, misafirlerin beklentilerini yeterli seviyede anlayamayacak ve empati yapmakta zorlanacaklardır. Yöneticiler, iş veya tatil amaçlı konaklamalarında rekreasyon faaliyetlerini dikkate almamaktadırlar.

Anahtar Sözcükler: Otel, Yöneticiler, Rekreasyon

Sosyal Girişimcilik Kapsamında Bir Örnek Olay Çalışması: Start-In Bodrum Çalıştayı

Asena ALBAYRAK

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: asenaalbayrak91@gmail.com

Güzide Zeynep EGELİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: egeli.zeynep@gmail.com

Majid RAHMANİ SERYASAT

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: majid.tourism85@gmail.com

Giriş: Türkiye’de sosyal girişimcilik kavramı yeni olmakla birlikte sosyal girişimcilik faaliyetleri de oldukça sınırlıdır. Bu kısıtlılığı ortadan kaldırmak için sosyal girişimciliği teşvik eden yeni uygulamalara destek olup faaliyetlerini gerçekleştirmelerine imkân vermek oldukça önemlidir. Bu çalışmada sosyal girişimciliğin kavramsal çerçevesi ve Bodrum’da geçtiğimiz yıl ilki gerçekleştirilen bir sosyal girişimcilik etkinliği olan Start-in Bodrum Çalıştay, örnek olay kapsamında değerlendirilmektedir.

Amaç: Bu çalıştayın seçilme nedeni; hem Bodrum’da ilk olması hem de Türkiye’deki turizm alanındaki kısıtlı sosyal girişimcilik faaliyetlerine özgün bir örnek teşkil ederek literatüre katkı sağlayacağını düşünülmesidir. Bu çalışmanın temel amacı ise Start-in Bodrum’un sosyal girişimcilik kavramının süreçlerini ve motivasyonlarını ortaya koyarak, katacağı değer konusundaki öngörülerini ortaya koymaya çalışmaktır.

Yöntem: Start-in Bodrum organizasyonunda sosyal girişimcilik sürecinin nasıl yönetildiği ve sosyal girişimcilerin bu süreçteki motivasyonlarının ne olduğu araştırmanın temel sorusunu oluşturmaktadır. Bu nedenle çalıştayın her yönüyle araştırılması gerektiğinden Start-in Bodrum Çalıştay sosyal girişimcilik kapsamında bir örnek olay olarak ele alınmıştır. Veriler, 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın örnekleme rastlantısal olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan kasıtlı örnekleme türü tercih edilerek belirlenmiştir. Araştırmanın amacı Start-in Bodrum Çalıştay’ının sosyal girişimcilikteki yerini ve rolünü saptamak olduğundan Start-in Bodrum Çalıştay’ının ortaya çıkmasını sağlayan sosyal girişimcilerle görüşmek gerekmektedir. Böylelikle Start-in Bodrum organizasyon yürütücüleri olan 4 katılımcıdan -önceden izin alınmak şartıyla- ses kayıt cihazı ile kayıt tutularak görüşmeler güven duygusu

içerisinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklem olarak bu 4 katılımcının seçilme nedeni çalışmayı ortaya çıkaran kemik kadro olmaları ve kendilerini sosyal girişimci olarak tanımlamalarıdır. Tüm veriler organizasyonun gerçekleşme tarihi olan 20-23 Nisan 2018 arasında elde edilmiştir. Veriler yazıya geçirildikten sonra betimsel analize tabi tutulmuştur.

Bulgular: Betimsel analiz sonucu elde edilen bulgulara göre; Sosyal girişimcilik Türkiye’de çok yenidir ve kavram olarak henüz oturmamıştır. Türkiye’de insanların belli bir vizyona sahip olduğu ama bunları hayata geçiremedikleri, Türkiye’de toplum baskısının insanları maaşlı bir işe sevk ettiği, ekonomik belirsizliklerin yatırımcıları ve girişimcileri tedirgin ettiği ortaya çıkmıştır. Genelde zengin sermaye sahiplerinin gençlere yatırım yapıp onlara sosyal girişimciliği öğrenmek yerine paralarını çimentoya gömdükleri ve start-in bodrum çalıştayının esas amacının gençlere sosyal girişimcilik kavramını ve süreçlerini öğretmek olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak özellikle gelişmekte olan ülkelerde devlet, toplumun bütün ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Bu kapsamda bireylerin çeşitli ihtiyaçlarının karşılanması noktasında sosyal girişimcilere ve sosyal girişimcilik faaliyetlerine önemli görevler düşmektedir. Bu faaliyetler her alanda olduğu gibi turizm alanında yapıldığı takdirde de birçok olumlu etkiler doğuracaktır. Bunun için de öncelikli olarak sosyal girişimcilik kültürünün gençlere anlatılması ve bu kültürün benimsetilmesi gerekmektedir. Belediyelerin, özel ve sivil toplum kuruluşlarının desteği ile Start-in Bodrum gibi sosyal girişimciliği teşvik edecek, gençlerde farkındalık yaratacak ve girişimci olma sürecini gençlere aktaracak organizasyonlar oluşturmak olumlu sonuçlar yaratacaktır. Bu sonuçlar sadece şehirlerin gelişiminde değil; gençler için üretim ve istihdam imkânının yaratılmasında, bir ekosistem geliştirilmesinde ve başarılı projelerin somut ürünlere dönüştürülmesinde büyük katkılar sağlayacaktır. Sosyal girişimcilik kavramının geliştirilmesindeki önkoşul ise ülkedeki ekonomik ve politik belirsizliklerin kaldırılmış olmasıdır. İç ve dış yatırımcılar ve girişimciler için ekonomik belirsizliklerin olduğu ve birkaç yıl sonrasının planlanmasının dahi yapılamadığı bir ülkede sosyal girişimcilik kavramının geliştirilmesi mümkün olmayacaktır.

Anahtar Sözcükler: *Girişimcilik, Sosyal Girişimcilik, Turizmde Sosyal Girişimcilik, Start-in Bodrum Çalıştayı, Bodrum.*

AVM Kullanıcılarının Rekreasyona Katılım Unsurları ve Doğayla Olan İlişkilerinin Analizi

Tebessüm AYYILDIZ DURHAN

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: tebessum@gazi.edu.tr

Büşra BİÇER

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: bsra.bicer@gmail.com

Beyza Merve AKGÜL

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: beyzakgulgazi@gmail.com

Suat KARAKÜÇÜK

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: ksuat@gazi.edu.tr

Giriş: Genel olarak boş zaman değerlendirme faaliyetleri olarak nitelendirilen rekreasyonel faaliyetler; bireyin önceden planmış ya da kendiliğinden oluşan organizasyonlarla, kendisini yenilemek, sosyalleşmek, mutlu ve sağlıklı olarak nitelikli bir yaşam sürbilmek için, özgürce tercih ettiği faaliyetlerle boş zamanlarını değerlendirmesi" anlamına gelmektedir. Rekreasyon, insanların yaşam dengeleri ve ritimlerinin bir parçasıdır (Karaküçük ve Akgül, 2016). Bu bağlamda rekreasyon talebinin incelenmesi, bu faaliyetlerinin arzının daha sağlıklı gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Rekreasyon faaliyetlerinden yararlananların, bu faaliyetlere katılımını etkileyen unsurlar ile ilgili algılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi önem arz etmektedir (Tütüncü ve ark., 2011). Bunun yanı sıra bireylerin kentsel mekanlarda rekreasyonel faaliyetlerini sürdürmesi ile doğayla ilişkisinin farklılaştığı görülmektedir. Özellikle son yıl-larda ülkemizde de çok sayıda inşa edilmekte olan çağdaş alışveriş merkezi, çok sayıda mağazayı, bir ya da birkaç büyük mağaza, bir süpermarket/hipermarket ve sosyal etkinlik alanları ile bütünleştirerek, yeni kentsel odak noktaları oluşturan bir yapı tipi olan alışveriş merkezleri (Birol, 2005), rekreasyon algısını da derinden etkilemektedir.

Doğayla ilişki bireyin doğaya verdiği değer, kendisini doğanın bir parçası olarak görmesi, doğal alanların sıkça kullanımı gibi etmenler üzerinden değerlendirilebilmektedir. Dolayısıyla alışveriş merkezlerinde geçirilen zaman, alışveriş merkezi kullanıcılarının rekreasyonel katılım unsurları ile doğayla olan bağlar arasında olumsuz korelasyon meydana geleceği öngörüsü oluşmaktadır. Günümüzde alışveriş merkezlerinde geçirilen boş zamanların artışı ve bu artışın yarattığı doğayla ilişki bağlamındaki farklılaşmalar araştırmanın ana düşüncesini oluşturmaktadır. Alışveriş merkezi kullanıcılarının doğa ile olan bilişsel, duyuşsal ve fiziksel bağlantılarının belirlenmesi bu bağlamda önem arz etmektedir. Bura-

dan hareketle, alışveriş merkezi kullanıcılarının rekreasyon faaliyetlerine katılımını etkileyen unsurları belirlemek ve doğayla ilişkilerini analiz etmek amacıyla ortaya koyulan araştırmada, katılımcıların demografik özelliklerine dair karşılaştırmalar ve ölçüm araçları arasındaki ilişkiler betimlenmiştir. Araştırmanın yöntem bölümünde yapılan analizlere yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

Amaç: Alışveriş merkezi kullanıcılarının rekreasyon faaliyetlerine katılımını etkileyen unsurları belirlemek ve doğayla ilişkilerini analiz etmek amacıyla ortaya koyulan araştırmada, katılımcıların demografik özelliklerine dair karşılaştırmalar ve ölçüm araçları arasındaki ilişkiler betimlenmiştir.

Yöntem: Araştırma nicel yöntemle hazırlanmış ve tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilindeki alışveriş merkezi kullanıcıları arasından tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen 212 kişiden elde edilmiştir. Araştırmada Tütüncü ve arkadaşlarının 2011 yılında geçerlik güvenirlik çalışması yaparak geliştirdikleri “Rekreasyon Faaliyetlerine Katılım Unsurları Ölçeği” ve Nisbet, Zelenski ve Murphy (2009) tarafından geliştirilen “Doğayla İlişki (Dİ)” ölçeğinin Çakır ve arkadaşları tarafından (2015) Türkçeye uyarlanmış versiyonu kullanılmıştır. Verilerin homojen yapıya sahip olduğu tespit edilmiş ve parametrik testler uygulanmıştır. Araştırmada betimsel istatistikler, bağımsız örneklem T testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA ve Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Bu çalışma için RFKUÖ için iç güvenirlik katsayısı .92, Dİ için .82 olarak saptanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular aşağıda gösterilmiştir.

Bulgular: Alışveriş merkezi ekseninde rekreasyon faaliyetlerine katılım unsurlarının analizi ve alışveriş merkezi kullanıcılarının doğayla olan ilişkilerinin belirlenmesine yönelik yapılan araştırma sonucu anlamlı farklılıkların evli bireylerin, lisans mezunu olanların, algıladıkları gelir düzeyleri orta olanların, gün-lük 5 ila 6 saat arasında boş zamanları olduğunu ifade edenlerin lehine olduğu, dolayısıyla diğer katılımcılara oranla daha yüksek ortalamalar sergiledikleri saptanmıştır. Bunun yanı sıra RFKU ve Dİ ölçekleri arasındaki ilişkinin analizinde iki ölçüm aracı arasında pozitif yönlü orta düzeyde ilişki saptanmıştır.

Sonuç: Rekreasyonel faaliyetlere katılım unsurları ve doğayla ilişki düzeyleri demografik değişkenlere göre farklılık göstermekte ve kendi aralarında pozitif yönlü anlamlı ilişki ortaya koymaktadır. Bulgular alışveriş merkezleri ekseninde değerlendirilen boş zaman faaliyetlerinin doğayla ilişkiyi olumsuz yönde etkilemeyebileceğini ifade etmede aracı rol oynamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Alışveriş Merkezi, Rekreasyona Katılım, Unsur, Doğayla İlişki

Üniversite Öğrencilerinin Farklı Değişkenlere Göre Boş Zaman Eğitim Düzeylerinin Belirlenmesi

Elif AYDIN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü
E-Posta: aydnelf77@gmail.com

Sefa Şahan BİROL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü
E-Posta: sahanbirol@hotmail.co.uk

Giriş: Boş zaman eğitimi, bireylerin kendi adlarına sağlıklı ve yaşam kalitesi yüksek bir hayatın oluşturulmasında önemli bir rol sahibi olmasına karşın, toplumsal anlamda da refah seviyesi yüksek ve demokratik bir toplum yaratmada birincil öncelikler arasındadır.

Amaç: Yapılan bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin farklı değişkenlere göre boş zaman eğitim düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Çalışmanın evrenini Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencileri oluşturmakta olup, örneklemini ise Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören toplam 343 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma nicel bir çalışmadır ve deneysel olmayan araştırma desenlerinden tarama modeli tercih edilmiş olup, çalışmada olasılığa dayalı örneklem seçim tekniklerinden orantılı tabakalı örneklem seçim yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, araştırmacının geliştirmiş olduğu “Kişisel Bilgi Formu” ve Munis-turlar ve Bayrak (2014) tarafından geliştirilen “Boş Zaman Eğitimi Ölçeği” veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistik testi-nin yanı sıra, ikili karşılaştırma testleri için t-testi, homojenlik için Levene testi, çoklu karşılaştırma testleri için Anova testi ve post-hoc testlerinden Tukey ve Tamhane analizlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgular neticesinde, üniversite öğrencilerinin boş zaman eğitim düzeylerinde cinsiyet değişkenine göre sosyal iletişim becerileri, içsel motivasyon, farkındalık alt boyutları ortalama puanlarında ve boş zaman eğitimi toplam puan ortalamalarında kadınlar lehine, sınıf değişkenine göre problem çözme ve zaman yönetimi alt boyutları ile boş zaman eğitimi toplam puan orta-lamalarında 1.sınıflar ile karşılaştırıldığında 2.,3. ve 4.sınıflar lehine, boş zaman

yeterliliği değişkenine göre problem zme ve zaman yönetimi alt boyutlarında boş zamanlarını yetersiz bulanların lehine, boş zaman eğitimi alma durumu değişkenine göre içsel motivasyon, farkındalık, problem zme ve zaman yönetimi alt boyutları ile boş zaman eğitimi toplam puan ortalamalarında boş zaman eğitimi alanların lehine anlamlı farklılıklar bulunurken, bölüm değişkenine göre bireylerin boş zaman eğitimi düzeylerinde anlamlı farklılık bulunmamış olup, niversite ğrencilerinin boş zaman eğitimi düzeyleri ortalamanın üzerinde tespit edilmiştir.

Sonuç: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları, Spor Bilimleri Fakülteleri ve Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokullarında, rekreasyon bölümlerinin yanı sıra diğer bölümlerde de boş zaman eğitiminin temel alındığı rekreasyon dersinin tüm öğrenim sürecine dağılacak şekilde düzenlenmesi ve müfredata dahil edilmesi bu alanlara hizmete verecek bireylerin öncelikle kendi yaşamlarını daha kaliteli hale getirmelerine daha sonra da topluma yansıtacakları olumlu etkilerle örnek bireyler olmalarına fırsat tanıyabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Boş zaman, Rekreasyon, Eğitim, niversite ğrencisi*

Çatak Tabiat Parkı Rekreasyon Potansiyelinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma

Salih Zeki ŞAHİN

Hitit Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

E-posta: salihzekisahin@hitit.edu.tr

Giriş: Belirli bir plan ve program dahilinde tespit edilen, korunan ve yönetilen Tabiat Parkları, günümüzde rekreasyon alanları olarak ziyaretçilerine önemli fırsatlar sunmaktadırlar. Çorum merkez ilçesi, Çatak ve Çalyayla Köyü sınırlarındaki 387,5 hektarlık Çatak Tabiat Parkı; orman alanları, bitki ve hayvan çeşitliliği, manzara güzellikleri, jeolojik ve jeomorfolojik özellikleri, peyzaj görsel değerleri ve rekreasyonel potansiyeli ile 1984 yılında Tabiat Parkı olarak tescil edilmiştir. Çatak Tabiat Parkı'nın; gerek yerel, gerek bölgesel, gerekse de ulusal ve uluslararası ölçekte bilinirliğinin az olması, ziyaretçi sayısının düşüklüğü, yapılan yatırım ve desteklerin yetersizliği gibi faktörler, araştırmacı tarafından sorunlar olarak görülmüş ve araştırma problemine temel teşkil etmiştir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı; sahip olduğu turizm ve rekreasyon potansiyeline rağmen; tanıtım, alt ve üst yapı eksiklikleri, işletmecilik sorunları gibi nedenlerle, bu potansiyelini ortaya koyamamış olan Çatak Tabiat Parkına dikkati çekmek, sahip olduğu rekreasyon potansiyelini ortaya koymak ve gelişimine katkıda bulunmaya çalışmak olarak belirlenmiştir. Bu sayede, hem alanın hem de destinasyon olarak Çorum'un turistik gelişimine katkıda bulunulmuş olunacaktır.

Yöntem: Çatak Tabiat Parkı rekreasyon potansiyelini belirlemede, Gülez (1990) tarafından geliştirilen 'orman içi rekreasyon potansiyelini değerlendirme' yöntemi uygulanmıştır. Bu yöntemle göre, çalışmaya konu alan; 5 temel başlık, 39 alt başlık ve 54 kriter içeren bir form kapsamında değerlendirilmekte ve sahip olduğu rekreasyon potansiyeli (RP) puan veya yüzde olarak ifade edilmektedir. Alan; peyzaj değeri (P), iklim değeri (İ), ulaşılabilirlik (U) ve rekreatif kolaylıklar (RK) toplamında en yüksek 100 puan alabilmekte; alandaki olumsuz etkenler (OE) çıkarılarak (en fazla -10), söz konusu alanın rekreasyon potansiyeli rakamsal olarak hesaplanabilmektedir $((P+İ+U+RK) - OE) = \% \text{ ya da puan RP}$. Söz konusu yöntemin başarıyla uygulanabilmesi için ihtiyaç duyulan verilere ulaşmada Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Çorum Doğa Turizmi Master Planı ve kurumun web sayfasından, Milli Parklar Müdürlüğü'nce hazırlanan Çatak Tabiat Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı Analitik Etüt ve Sentez Raporu'ndan (UDGPAESR), Çorum Orman İşletme Müdürlüğü Faaliyet Cetvelinden, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün web sayfasından, Rasat Portalı web sayfasından, Çorum İli Çevre Durum Raporundan ve Çorum İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nden elde edilen bilgi, belge ve dokümanlardan yararlanılarak; elde edilen bulgular betimlenerek, değerlendirmeye esas verilere ulaşılmıştır.

Bulgular: Çatak Tabiat Parkı'nın rekreasyon potansiyeline ilişkin yapılan inceleme ve değerlendirmeler çerçevesinde, rekreasyon potansiyeli %62 olarak

tespit edilmiştir. Gülez (1990) yöntemine göre, %61-%75 aralığında rekreasyon potansiyel değeri çıkan alanın, rekreasyon potansiyeli 'yüksek' olarak ifade edilmektedir. Araştırma bulgularına dayalı olarak, Çatak Tabiat Parkı'nın da mevcut durumu itibarıyla (toplam %62; doğal öğeler %39, kültürel öğeler %25 ve olumsuz etkenler -2), yüksek bir rekreasyon potansiyeline sahip olduğu sonucu görülmüştür.

Tablo 2. Çatak Tabiat Parkı Rekreasyon Potansiyeli (%)

Temel Öğeler	Alabileceği En Çok Puan	Aldığı Puan
Peyzaj Değeri	35	21
İklim Değeri	25	18
Ulaşılabilirlik Değeri	20	10
Rekreatif Kolaylıklar Değeri	20	15
Olumsuz Etkenler Değeri (-)	0	-2
Rekreasyon Potansiyeli (%)	100	62

Sonuç: Araştırma konusu olan Çatak Tabiat Parkı da sahip olduğu değerlerin yanı sıra, yakın dönemde yapılacak orta ölçekli yatırımlar ve düzenlemeler ile birlikte bölgenin en önemli rekreasyon merkezlerinden biri olmaya adaydır. Alanın; ulaşılabilirlik ve rekreatif kolaylıklar değerlerini artırmaya yönelik olarak yapılacak çalışmaların yanında, olumsuz etkenlerini de giderilmesi halinde gelecekteki rekreasyon potansiyel değerinin çok daha yüksek olacağı muhakkaktır. Ulaşılabilirlik açısından; özellikle yoğun kullanıma açık olduğu Mayıs-Ekim döneminde, yerel yönetimlerce periyodik (tarifeli) toplu taşıma seferlerinin konulması; alan içinde kullanıma uygun olan telesiyej-teleferik ile ulaşımın çeşitlendirilmesi ve kolaylaştırılması gibi alt yapı düzenlemeleri ile bu alandaki potansiyel değerini yükselteceği açıktır. Ayrıca, alanda ortak kullanıma uygun tesislerin yenilenmesi, teknolojinin de kullanılarak güvenlik endişelerinin giderilmesi, otopark, oyun alanları, wc gibi mekânların da hem nitelik hem de nicelik bakımından artırılması, rekreatif kolaylıklar açısından iyileştirilmesi halinde, bu kapsamdaki değerlendirme puanının artacağı, kullanıcı memnuniyetinin sağlanacağı da rahatlıkla söylenebilir. Böylece, alana ilişkin güvenceli olmayış ve bakımsızlık gibi olumsuz değerlendirmeler de ortadan kalkacaktır. Koruma-kullanma dengesinin gözetilerek, fayda-maliyet analizinin yapılarak Çatak Tabiat Parkı ve benzer özellikli alanlarda rekreasyonel faaliyetlere ilişkin planlama ve uygulama çalışmalarının yapılması; söz konusu alanların gelecek nesillere aktarılması ve çevrenin korunması açısından oldukça önemlidir. Çorum ili genelinde, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ile Turizm Merkezi olarak ilan edilmiş hiçbir alanın bulunmayışı da göz önüne alındığında; Çatak Tabiat Parkı ve çevresinin, sahip olduğu potansiyel doğrultusunda, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi olarak ilanı için gerekli çalışmaların yapılması önerilmektedir. Böylece hem alanın hem de ilin tanınırlığına katkıda bulunulmuş olunacak, hem de oluşacak katma değer ile şehrin ve bölgesel gelişimin önü açılmış olunacaktır.

Anahtar Sözcükler: Çatak Tabiat Parkı, Rekreasyon Potansiyeli, Turizm, Çorum

Hostellere Yönelik Yapılan Çevrimiçi Yorum ve Puanlamaların Değerlendirilmesine İlişkin Bir Araştırma: İstanbul ve Kapadokya Örnekleri

Necmiye Nida ÖZGEN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: nnozgen@gmail.com

Settar Uğur KURT

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: kurtsettarugur@gmail.com

Aypar SATI

Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü
E-posta: ayparsatii@gmail.com

Giriş: Gün geçtikçe artan turizm hareketliliği, turist farklılıklarını da ortaya çıkarmıştır. Postmodern turizmin öne çıkan öğelerinden olan sırt çantalı turistler, konaklamalarını gerçekleştirmek için alışlagelmiş klasik otellere kıyasla daha fazla hostel türündeki işletmeleri tercih etmektedirler. Hosteller “gençlik turizmine cevap verebilecek ve yeme-içme hizmeti veren veya müşterinin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkânı olan en az on odalı tesisler” olarak tanımlanmaktadır (Resmi Gazete, 2005, madde 25).

Amaç: Bu çalışmanın amacı İstanbul ve Kapadokya’da bulunan hostellerin bulunduğu imkânlar çerçevesinde hostel müşterilerinin beklenti, olumlu ve olumsuz görüşlerinin hostelworld.com sitesine yapılan çevrimiçi yorum ve puanlamalar vasıtasıyla analiz edilmesidir.

Yöntem: Çalışmada dünyanın en çok kullanılan hostel rezervasyon sitesi olan hostelworld.com web sitesinde yer alan hostel yorum ve puanlamalarından yararlanılmıştır. İncelenen yorum ve puanlamalar 24 Ekim - 4 Kasım tarihlerini kapsamış; çalışmaya konu olan İstanbul ve Kapadokya bölgelerindeki hostellere yönelik ulaşılabilen tüm yorumlar ele alınmıştır. Verilerin toplandığı tarih aralığı itibarıyla hostelworld.com web sitesinde. Araştırmanın kapsamını İstanbul ve Kapadokya hostellerinin oluşturması nedeniyle, geçerli 9555 yorum ve değerlendirme analize tabi tutulmuş, hostel gereksinim ve memnuniyet kriterlerine dair farklı kategoriler oluşturulmuştur. Literatürde yer alan kriterlerden de faydalanılarak tek bir kategorizasyon haline getirilmiştir.

Bulgular: Akademik yazına katkı sağlaması beklenen bu çalışmada yorum sahiplerinin milliyet, yaş, cinsiyet vb. demografik verileri incelenmiştir. Bununla birlikte hostel müşterilerinin yorumlarda belirttiği ve memnuniyet düzeylerini etkileyen 60 farklı kriter tespit edilmiş ve bu kriterler 11 farklı kategoride toplanmıştır. Hostel müşterilerinin yorumlarda ortalama 5 farklı kriterden söz ettiği

ortaya çıkmıştır. En fazla olumlu bulunan kategoriler “personel, genel ve konum” iken en fazla olumsuz bulunan kategoriler “oda, genel ve temizlik” olmuştur.

Sonuç: Sonuç olarak 11 farklı kategori ortaya çıkmış; “personel”, “genel”, “konum”, “atmosfer”, “olanaklar”, “oda”, “temizlik”, “kahvaltı”, “fiyat”, “ekstralar” ve “güvenlik” yorumlarda yer alan kategoriler olmuştur. Elde edilen bulgular, Türkiye’de bulunan hostellerin genel olarak beğenildiğini ortaya koymaktadır. Yapılan çalışma sonucunda öne çıkan ilgi çekici bir nokta hostellerle ilgili yaşanan olumsuz bir durumun diğer bütün kriterlerin kötü olarak değerlendirilmesine sebep olabilesidir. Genellikle puanları yüksek, sunduğu hizmet ve olanakları beğenilen bir hostelin tüm kriterlerinin olumsuz olarak değerlendirildiği yorumlar, müşterilerin yaşadıkları olumsuz bir deneyimin, diğer tüm olumlu yönlerin önüne geçebildiğini göstermesi açısından önemlidir. Müşterilerin konakladıkları hostelin sunduğu hizmet ve olanaklardan genel olarak memnun kalmaları halinde ise konaklama süresince yaşanan olumsuz durumları yorumlarında belirtmelerine karşın bundan daha yumuşak bir dil ile bahsetmeleri ve bu durumun genel memnuniyet algılarına etki etmemesi dikkat çekici bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ek olarak, olumlu yorumlar sıklıkla hostel personelinin yardımcı ve arkadaş canlısı olması, konfor, hizmet, ambiyans ve atmosfer gibi soyut nitelikli öğeleri barındırırken; olumsuz yorumlarda en fazla tekrar edilen özelliklerin oda, gürültü, temizlik ve olanaklar gibi somut faktörlerden oluşması dikkat çekici bir nokta olarak göze çarpmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Hostel, Sırt Çantalı Turist, Çevrimiçi Yorum, İstanbul, Kapadokya

Yoga ve Zindeliğin Hayatın Anlamına Etkisi

Özkan TÜTÜNCÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: ozkan.tutuncu@deu.edu.tr

Merve KOCA KOSOVA

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Öğretmenliği Bölümü

E-posta: merve.koca@deu.edu.tr

İpek AYDIN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: ipek.aydin@deu.edu.tr

Sercin KOSOVA

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Öğretmenliği Bölümü

E-posta: sercin.kosova@deu.edu.tr

Giriş: Yoga yapmanın fizyolojik, psikolojik ve sosyal yönden bireyin sağlığına olumlu etkilerini destekleyen farklı çalışmalar bulunmaktadır. Zindelik ise bireyin kendisini coşkulu, enerjik ve canlı hissetmesidir.

Amaç: Hayatın anlamı, zindelik, yaş ve yoga deneyim süresinin birbirleriyle ilişkili olacağı varsayımından yola çıkarak, yoga yapanların yaşı, yoga deneyim süreleri ve zindelik algılarının hayatın anlamı boyutlarına (hayatın anlamını arama ve bulma) etkisinin belirlenmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini İzmir’de yoga yapan bireyler oluşturmaktadır. İzmir’de faaliyet gösteren yoga merkezleri ve lisanslı eğitmenlere ulaşılmış ve yoga katılımcılarına gönüllülük esasıyla anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada alan araştırması, anket tekniği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında frekans analizleri yapıldıktan sonra ölçeğin geçerliği ve güvenilirliği analizlerle ortaya konmuştur. Araştırma değişkenleri arasındaki ilişkinin kuvveti ve yönünü korelasyon analizi ile belirlendikten ve regresyona uygunluğu test edildikten sonra, yoga yapanlarda yaş, yoga deneyimi ve zindeliğin hayatın anlamına etkisini belirlemek için regresyon analizi gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Hayatın anlamı ve zindelik veri setlerine gerçekleştirilen faktör analizi sonucu ölçeklerin yapısal geçerliliği sınanmıştır. Gerçekleştirilen güvenilirlik analizine göre hayatın anlamı ve zindelik veri setlerinin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Korelasyon analizinden elde edilen bulgulara göre yaş ve deneyim süresi ile hayatı arama arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmişken hayatı bulma ile anlamlı ve pozitif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir. Regresyon analizi sonucuna göre hayatı arama değişkenini yalnızca yaş değişkeni negatif

yönde etkilemektedir. Hayatı bulma değişkeninin ise zindelik ve yoga deneyiminden etkilendiği belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmada, hayatın anlamını arama değişkeni için yalnızca yaş faktörünün negatif yönde etkisi belirlenmişken hayatın anlamını bulma değişkeni için yoga deneyimi süresi ve zindeliğin pozitif etkisi ortaya konmuştur. Yaş ilerledikçe, hayatın anlamını aramak, yerini hayatın anlamını bulmaya bırakabilir. Çalışmada, ilerleyen yaşın hayatın anlamını aramada negatif etkisi bu durumu desteklemektedir. Yoga yapan bireylerin yoga deneyimi süreleri ve zindelikleri arttıkça hayatın anlamını arama arayışı yerine hayatın anlamını bulmaya bırakabilir. Yoga yapan bireyler, hayatın anlamına vardıklarında zindeliğin yanında yoga deneyim süresini de ön planda tutmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Yoga, Zindelik, Hayatın Anlamı

Rekreasyon Amaçlı Faaliyetlere Katılım Gösteren Gençlerin Çevreye Karşı Duyarlılıkları Arasındaki Farklılıklarının Belirlenmesi

Muhammed Cenk BİRİNCİ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi

E-posta: birincicenk@nevsehir.edu.tr

Sevim KÜL AVAN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi

E-posta: sevim.kul@nevsehir.edu.tr

Suat KARAKÜÇÜK

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon

E-posta: ksuat@gazi.edu.tr

Giriş: İnsanların çevreye karşı farkındalığının oluşması çevrenin korunarak sonraki nesillere aktarılması açısından önemli rol oynar. Özellikle sportif faaliyetlerin birçoğunun doğa içerisinde gerçekleştirilmesi, spor aktivitelerine katılan kişilerin çevre bilinci içerisinde bulunmasının önemini artırır. Bu çalışmanın amacı, gençlerin sportif rekreasyonel etkinliklere katılımları ile çevresel duyarlılıkları arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, sportif faaliyetlere katılan gençlerin çevreye karşı duyarlılığını belirlemektir. Çalışmanın ülkemizde özellikle doğada spor yapan bireylerin bireylerin çevre sorunları hakkında daha duyarlı olması ve çevre sürdürülebilirliği açısından katkı sağlaması gerektiği sebebiyle önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem: Çalışmanın örneklemini Nevşehir İl Gençlik Merkezi'nde kurslara katılan 186 birey oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile ülkemizde geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Furman (1998)'in yapmış olduğu "Yeni Çevresel Paradigma Ölçeği" ve Timur ve Yılmaz (2013)' in Türkçe'ye uyarlama yaptığı "Çevre Duyarlılığı Ölçeği" kullanılmıştır. Verileri kaydetmek için istatistik analiz programından yararlanılmıştır. Verilerin analizinde öncelikle değişkenli analizlerde verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için kullanılan Kolmogorov-Smirnov testi yapılmış, sonrasında ölçeğin alt boyutlarıyla katılımcıların farklılıklarını test etmek için t testi ve tek yönlü varyans analizi, (ANOVA) yapılmıştır.

Bulgular: Çalışma bulgularında çevresel paradigma ölçeğine göre katılımcılar arasında çevre merkezli bir anlayışın daha yaygın olduğu görülmüştür. Çevreye Duyarlılık ölçeğine göre ise kişinin ekonomik yararına olan kaynak koruma aktiviteleri (KEYOKKA) içinde bulundukları ve çevreye duyarlı tüketici (ÇDT) oldukları belirlenmiştir. Bunun yanında katılımcıların çevreye davranış algısı ile cinsi-

yet arasında bir farklılık görülmemesine rağmen, çevresel paradigma algısının kadınlarda ($\bar{x} = 3,68$) erkeklere ($\bar{x} = 3,44$) oranla yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmaya katılanların çevresel paradigma algısı ile medeni durumları arasında bir fark olmadığı belirlenirken, bekar katılımcıların çevreye davranış algısı daha yüksek ($\bar{x} = 3,22$) çıkmıştır. Çalışmanın başka bir bulgusu olarak, lisans mezunu katılımcıların paradigma algısı ($\bar{x} = 3,75$) ve davranış algılarının ($\bar{x} = 3,59$) yüksek olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında çalışmaya katılanların gelir durumunun paradigma algısı ve davranış algısını etkilemediği belirlenmiştir.

Yöntem: Yapılan çalışma sonucu spor yapan gençlerin çevreye karşı duyarlı olduğu sonucuna varılmıştır. Gelecekte çevresel sorunların hayatımızı dolaylı olarak değil, doğrudan etkileyeceği kaçınılmazdır. Gençlerin çevreye karşı olumlu davranış ve düşüncelerde bulunması için bu sorunlara karşı politikaların planlanması ve yaptırımların uygulanması gerekmektedir. Toplumun bütün kesiminin tüm yaptırımlara destek olması sağlanmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Fiziksel Aktivite, Rekreasyon Fayda, Rekreasyon

Konaklama İşletmeleri İçerisinde Yer Alan Rekreatif Faaliyetlerin Web Siteleri Üzerinden Değerlendirilmesi: Kapadokya Bölgesi Örneği

Sevim KÜL AVAN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi

E-posta: sevim.kul@nevsehir.edu.tr

Muhammed Cenk BİRİNCİ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi

E-posta: birincicenk@nevsehir.edu.tr

Suat KARAKÜÇÜK

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon

E-posta: ksuat@gazi.edu.tr

Giriş: Konaklama işletmeleri ziyaretçilerin yeme-içme, dinlenme dışında eğlen-
ce olanakları da sunmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'nin önemli turizm
destinasyonlarından olan Kapadokya Bölgesi'nde bulunan konaklama işletmele-
rinin sunduğu rekreasyon faaliyetlerinin web sitelerinde etkin kullanılabilirliğini ve
faaliyetlerin dağılımını incelemek ve işletmelerin bölgenin rekreatif etkinliklerin
tanıtılmasındaki katkısını değerlendirmektir. Bu çalışma konaklama işletmelerin-
de sunulan rekreatif etkinlikler için ayrılan alanların tespit edilmesi ve işletmele-
rin bölgede yapılan rekreatif etkinliklerin tanıtılmasına yaptığı katkının belirlen-
mesi açısından önemlidir.

Amaç: Çalışmanın amacı, Kapadokya Bölgesi'nde yer alan konaklama işletme-
lerinin internet sitelerinde yer verdikleri rekreasyon alanlarının ve faaliyetlerinin
belirlenmesi ve konaklama işletmelerinin bölgede yapılan rekreatif etkinliklerin
tanıtılmasındaki katkısını belirlemektir.

Yöntem: Çalışma destinasyonu olarak Türkiye'nin en önemli turistik destinas-
yonlarından biri olan Kapadokya Bölgesi seçilmiştir. Araştırma öncesi Nevşehir İl
Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın adresinden 2018 yılı konaklama tesis ve yatırımları
veri ve istatistikleri sekmesinden yararlanılarak araştırma evreni belirlenmiş-
tir. Çalışma kapsamında Kapadokya Bölgesi'nde içerisinde yer alan 108 adet
konaklama işletmesi yer almaktadır. Araştırmaya katılan konaklama işletmeleri-
nin belirlenmesinde internet sitelerinin sorunsuz açılması, bilgi yeterliliği ve açık-
layıcı olması göz önünde tutulmuştur. Nevşehir ili kapsamında seçilen işletmele-
rin web siteleri tek tek incelenmiş 10.01.2019 ve 3.3.2019 tarihleri arasında
içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizinde tarama kriterine uygun kodlamalar
yapılıp, araştırmacılar tarafından temalar oluşturulmuştur. Çalışma kapsamında
incelenen konaklama işletmelerinin web sayfalarında işletmenin bünyesinde
bulunan rekreatif alanları, işletmede yapılan rekreatif aktiviteler, bölgenin rekrea-
tif aktivitelerinin internet sitelerinde var olma durumları ve bölgenin rekreatif
aktivitelerin tanıtımı durumları analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma bulgularında araştırmaya katılan işletmelerin büyük çoğunluğunu (n=74; % 68,51) 30 ve altı oda sayısına sahip konaklama işletmesi oluşturduğu görülmüştür. Çalışma sonucu oda sayıları daha fazla olan işletmelerin rekreatif aktivite alanlarının diğer işletmelere göre daha fazla bulunduğu belirlenmiştir. İşletmelerin web siteleri taradığında %74,07'sinde rekreatif faaliyetlere yönelik bilgi verildiği belirlenmiştir. Bu bilgileri Rekreatif faaliyetlere ilişkin bilgilerin işletmelerin % 53,7 'sinde web sitelerinin Aktiviteler sekmesinde yer aldığı görülmüştür. Çalışmanın bir diğer sonucu olarak, bölgenin rekreatif faaliyetlerinin tanıtımına 30 ve altı oda sayısına sahip işletmelerin daha fazla (%61.12) önem verdiği görülmüştür. Diğer bir sonuç olarak rekreatif faaliyetlerden daha çok doğa aktivitelerinin tanıtımı yapıldığı belirlenmiştir

Sonuç: Araştırma sonucunda konaklama işletmeleri içerisinde rekreatif alanlarının ve etkinliklerinin sınırlı olması, konaklama için Kapadokya Bölgesi'nde bulunan işletmelerin büyük bir kısmının az sayıda oda sayısına sahip özel konaklama tesisi olması rekreatif etkinlik alanlarının kısıtlanmasının nedenleri arasında önemli bir etken olduğu düşünülmektedir. Ayrıca çalışma sonucunda bölgede yapılan rekreatif etkinliklerin belirtilmesinde ve tanıtılmasında işletmelerin katkısı olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma konaklama işletmelerinde sunulan rekreatif etkinlikler için ayrılan alanların tespit edilmesi ve işletmelerin bölgede yapılan rekreatif etkinliklerin tanıtılmasına yaptığı katkının belirlenmesi açısından önemlidir.

Anahtar Sözcükler: Rekreasyon, Rekreatif Faaliyet, Konaklama İşletmeleri

“Influencer” Olarak Bisiklet Gezginlerinin Takipçileri Üzerindeki Etkileri

Kübra AŞAN

Sinop Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

E-posta: kubra.asan@hotmail.com

Giriş: “Influencer” kavramı sosyal medya ile ortaya çıkan, yükselen trende sahip bir kavramdır. “Influencer” çevrimiçi ortamlarda insanların davranışlarını ya da tercihlerini etkileyen ve değiştiren kişileri ifade etmek için kullanılmaktadır. İnternet fenomenleri, bloggerlar, Instagram fenomenleri, Youtube vloggerları bu kişilere örnek verilebilir. Esasında bu kişiler yeni nesil bir kanaat önderidir. Turizm alanyazınında, kanaat önderleri tüketici davranışını etkileyen dışsal unsurlar arasında kabul edilmektedir. Ancak alanyazın taramasında infleuncer’ların ampirik olarak ele alındığı herhangi bir çalışmayla karşılaşılmamıştır. Diğer yandan uygulamada gezi, seyahat, hobi gibi pek çok konuda sosyal medyada yer alan ve takipçisi olan influencer’ları görmek mümkündür. Turizm özelinde bakılacak olursa çevrimiçi ortamlardaki paylaşımları, blogları ve sosyal medya sayfaları aracılığı ile gezginlerin çok sayıda takipçisi olduğu izlenmektedir. Dolayısıyla konu, rekreasyon ve turizm açısından oldukça zengin veri sunabilecek, akademik anlamda ise bakir bir alan olarak okunabilir. Buradan hareketle bu çalışmada bisiklet etkinlikleri özelinde uygulaması yapılmak üzere influencer konusu ele alınmıştır.

Amaç: Hem turizm hem de rekreasyon kapsamında yer alan bisiklet etkinlikleri düşünüldüğünde, sosyal medya hesapları üzerinden çok sayıda takipçi edinen bisikletli gezginlerin/tur bisikletçisinin, “influencer” olabildiği görülmüştür. Buna göre bisikletli gezginlerin, takipçileri üzerindeki etkilerinin neler olduğunun açıklanmasını amaçlayan keşifsel bir araştırma desenlenmiştir.

Yöntem: Rekreatif amaçlı aktif bisiklet kullanan, bisikletli gezginleri takip eden kişilerle yapılandırılmamış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler kapsamında katılımcılara ilk olarak çevrimiçi ortamlarda “takip ettikleri bisikletli Türk gezginler” sorulmuştur. Eleme sorusu niteliğinde olan bu soruyla tur bisikletçiliği alanındaki influencer’ların da belirlenmesi düşünülmüştür. Katılımcıların bisikletli gezginleri takip ettiklerinin bir kanıtı olan bu sorunun ardından katılımcılara “takip ettikleri gezginlerin paylaşımlarından nasıl etkilendikleri/faydalandıkları” sorulmuştur. Görüşme katılımcılarının belirlenmesinde, nitel araştırma yöntemlerinde sıklıkla başvurulan amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme kullanılmıştır. Bu yöntem hızlı, pratik ve az maliyet gerektirmesi özelliklerinden ötürü tercih edilmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde tur bisikletçiliği konusunda aktif ilgiye sahip olmaları ve farklı coğrafyalardan olmalarına itina edilmiştir. Toplanan veriler tematik analize tabi tutulmuştur.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre gezginlerin takipçileri üzerinde etkilerinin dört tema şeklinde açıklanabileceği görülmüştür. Buna göre gezginleri takip eden katılımcılar bisiklet sürmeye ilişkin motive olmaktadır. Ayrıca gezginler destinasyon, seyahat düzenlemeleri, rota, bisiklet, sürüş, ekipman konularında takipçilerini bilgilendirmektedir. Dahası zor faaliyetleri başarmaları ve olağan hayatın dışında alternatif yaşam biçimleriyle gezginlerin, takipçileri için model olabildiği izlenmektedir. Son olarak takipçilerin algılamalarına göre gezginlerin, bisikletli sosyalliklerine hizmet edebildiği görülmüştür. Ayrıca katılımcıların işaret ettiği bisikletli gezginlerinin genelde (takipçi sayısı 10.000-250.000 olan) mikro influencer oldukları kaydedilmiştir. Diğer yandan bu bisikletli gezginlerin bisiklet kullanıcısı olarak görüldüğü, pazarlamacı rollerinin baskın olmadığı ifade edilebilir. Buna göre bisikletli gezginler “tasarlanmış” değil “tabandan gelen” influencer için örnek olabilir.

Sonuç: Çalışmanın sonuçları gezginlerin takipçileri üzerinde yönlendirme güçlerinin olduğuna dair ipuçları sunmaktadır. Kuşkusuz söz konusu yönlendirme gücünün ölçülmesi ve modellenmesi için daha fazla ampirik çalışmaya ihtiyaç vardır. Ancak gerek destinasyon pazarlaması gerekse turistik ya da rekreatif ürünlerin ya da destinasyonların pazarlanması açısından gezginlerin, uygulayıcılar tarafından dikkate alınması fayda sağlayacaktır.

Anahtar Sözcükler: Turist davranışı, influencer, tur bisikletçiliği, gezgin, bisiklet rekreasyonu.

Sağlık ve Rekreasyon

Ayşe Burcu BAŞÇI

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çorum

E-posta: aburcuakbulut@hitit.edu.tr

Giriş: Sağlık, hastalık ve rekreasyon tanımları son yıllarda birlikte anılmaya başlayan terimlerdir. İlk zamanlarda sağlığı bütüncül olarak değerlendirmek yerine sadece sorun olan alana yönelim söz konusuydu. Ancak son yıllarda bütüncül bakım anlayışının yönelmesiyle birlikte kişiyi değerlendirirken tüm yönleriyle değerlendirmek ve problemlerin üstesinden gelebilmek için multidisipliner bir ekibin varlığı değer kazanmıştır.

Amaç: Bu çalışmada rekreasyon uygulamalarının sağlık göstergelerine entegre edildiği çalışmalara yer verilerek terapötik rekreasyonun sağlık uygulamalarında yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Yöntem: Terapötik rekreasyon ve rehabilitasyon anahtar kelimeleri kullanılarak Google Scholar ve Ebsco Host veri tabanlarından uygun olan çalışmalar araştırma kapsamına alınmıştır.

Bulgular: Bu ekibin içinde rekreasyon faaliyetlerinin içinde rehabilitasyona katkı sağlayacak kişiler çok önemlidir. Bu bağlamda rekreatif faaliyetlerin uygulama alanları oldukça geniştir. Kronik hastalıklar, yutma problemleri, bağırsak ve mesane yönetimi, hareket fonksiyonlarının desteklenmesi, kardiyolojik problemler, nörolojik problemler, spinal kord yaralanmaları gibi birçok durumda rehabilitasyon faaliyetleri kişiler üzerinde olumlu gelişmeler göstermektedir.

Sonuç: Rekreasyon ve rehabilitasyonun birbirinden ayrılmayan ve birbirinin tamamlayıcısı olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Bu bağlamda rehabilitasyon faaliyetleri kapsamında rekreasyon çalışmalarının önemi yadsınamazdır. Bu çalışmaların multidisipliner bir şekilde yürütülmesi ve farkındalığının artırılması gereklidir. Rekreasyon terapisinin çok geniş bir perspektifi olduğu ve insanların hayattan keyif almalarını sağlayan her girişim ve çalışmaya ihtiyaç olduğu unutulmamalıdır. Bu alanda özellikle yükseköğretim kurumlarında bu içerikteki derslerin eklenmesinin rekreasyon terapisi alanına katkı sağlayacağı düşünülmekte ve bu alanda yapılacak çalışmalara farkındalık katacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sağlık, Rekreasyon, Rehabilitasyon

Gümüşhane’de Yaşayan Yerel Halkın Boş Zaman Engellerinin Belirlenmesi

Adile BEBEK

Anadolu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği ABD

E-posta: adilebebek@anadolu.edu.tr

Çağrı Hale ÖZEL

Anadolu Üniversitesi

Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: chkayar@anadolu.edu.tr

Giriş: Boş zamanın iyi planlanması ve değerlendirilmesi, kişisel yeteneklerin gelişmesine, psikolojik olarak kişinin iyi hissetmesine olanak sağlamakta, daha sağlıklı bir toplum ortaya çıkarmaktadır. Ancak, boş zamanın verimli geçirilmesi sürecinde bazı engeller ortaya çıkabilmektedir. Bu engeller, günümüze değin farklı araştırmacılar tarafından çeşitli yönleriyle incelenmiştir. Kişinin yaşadığı yerde boş zamanını değerlendirebileceği tesislerin olmaması veya var olan tesislerde yaşanan problemler, parasal kaynak noktasında yaşadığı eksiklikler, çevresindeki olumsuz algıların veya baskıların etkisi, etkinliklerden haberdar olamama veya var olan etkinliklere katılacak arkadaşlarının olmaması gibi birçok engel gün yüzüne çıkmaktadır.

Amaç: Bu çalışmada Gümüşhane ilinde yaşayan yerel halkın ne tür boş zaman engelleri ile karşılaştığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, Gümüşhane yerel halkının boş zamanlarını değerlendirmede karşılaştığı engellerin demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Yöntem: Araştırmanın evreni, Gümüşhane ilinde yaşayan 18 yaş üstü yetişkinlerdir. Araştırma 4-11 Aralık 2018 tarihleri arasında çevrimiçi ortamda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, anket tekniğiyle toplanmıştır. Veri toplamak amacıyla 1997 yılında Alexandris ve Carroll tarafından geliştirilen Gürbüz ve Karaküçük (2007) tarafından Türkçe’ye uyarlanan Boş Zaman Engelleri Ölçeği (28) başlıklı çalışmasındaki ifadelerden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların boş zaman engelleri, cinsiyete göre ‘tesis’ ve ‘para’ boyutlarında; medeni duruma göre ‘tesis’, ‘ulaşım’ ve ‘para’ alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermiştir. Boş zaman engelleri, çocuk sahibi olma durumuna göre ‘tesis’ ve ‘ulaşım’ alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermiştir. Aslen Gümüşhaneli olma durumuna göre ise ‘tesis’, ‘ulaşım’ ve ‘para’ alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Boş zaman engelleri yaşa ve çalışma durumuna göre ‘tesis’, ‘ulaşım’ ve ‘para’ alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermiştir.

Sonuç: Gümüşhane halkının boş zaman engellerinin; 'Kent Yaşamı', 'Ulaşım', 'Bilgi Eksikliği', 'Tesis', 'Para', 'Sosyal Çevre' ve 'Zaman Eksikliği' olarak yedi boyutta şekillendiği tespit edilmiştir. En fazla karşılaşılan engellerin tesis, ulaşım ve para boyutlarında ortaya çıktığı görülmüştür. Gümüşhane'de boş zamanların değerlendirilmesinde olanaklar sağlayan tesisler, yetersiz ve bakımsızdır. Kentteki tesisler hakkında diğer husus ise tesislerin, Gümüşhane halkının ilgilendiği etkinlik türleri için uygun olmadığıdır. Tesislerdeki problemleri ve parasal engelleri kadınlar daha fazla algılamaktadır. Ulaşım olanaklarının yetersiz olduğu ve modern toplu taşımacılık araçlarının olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca kentteki ulaşım zamanının uzun olması ve ulaşım ücretlerinin yüksek olması da algılanan engeller arasındadır. Boş zaman engelleri, ulaşım ve para boyutlarında bekârlar tarafından daha fazla algılanmaktadır. Parasal engeller konusunda kentteki aktiviteler için kullanılabilecek tesis ücretlerinin oldukça yüksek olması, Gümüşhane halkı için boş zamanları değerlendirmede en büyük engellerden biridir. Gümüşhaneli olmayanlar ulaşım ve para engelleri ile daha fazla karşılaşırken Gümüşhaneli olanlar tesis engeliyle daha fazla karşılaşmaktadır Çocuk sahibi olmayanların boş zaman engellerini daha fazla algıladığı ortaya konmuştur.

Anahtar sözcükler: *Boş zaman engelleri, Boş zaman engelleri ölçeği, Yerel halk, Gümüşhane.*

Rekreatif Alışveriş ve Ticari Rekreasyon Alanları Olarak Alışveriş Merkezleri

İlknur İNCE AKALIN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Rekreasyon Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi

E-posta:ilknurinakalin@gmail.com

M. Murat KIZANLIKLI

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi

E-posta:murat.kizanlikli@hvv.edu.tr

Giriş: Tüketicinin sosyalleşmek, boş zaman değerlendirmek ve eğlenmek gibi nedenlerle alışveriş yapması rekreasyonel alışveriş yapma eğilimi olarak tanımlanmaktadır (Brosdahl ve Carpenter 2011). Günümüzde bu faaliyetlerin birçoğunun yapıldığı yerler olarak AVM'ler (Alışveriş Merkezi) ise kentsel rekreasyon alanı olarak önemli bir yer tutmaktadır. Alışveriş merkezleri ticari rekreasyon alanında hizmet ve ürün edinilebilen önemli ve oldukça talep gören mekanlardır. Alışveriş merkezlerinde yer alan şirketlerin sunduğu rekreatif ürün ve hizmetler ise uzun vadede kâr amacı taşıyan araçlardır. Sunulan ücretli hizmet ve ürünlerin tamamı ticari rekreasyonel alışveriş kavramını oluşturmaktadır (Argan vd. 2012, s.76).

Amaç: Sosyalleşmenin, bir faaliyete katılmanın ve boş zamanın değerlendirilmesi dışında kentlileşmenin gerekliliklerinden olan alışveriş merkezleri bulundukları şehirlerde ekonomiye ve istihdama büyük katkısı olan alanlardır. Günümüzde Türkiye'nin gelişim, büyüme ve ekonomi stratejileri ile kentsel dönüşüm projelerinde de yer alan alışveriş merkezlerinin günden güne sayıları artmakta ve AVM'ler tüketiciler tarafından yoğun talep görmektedir. Buradan hareketle, bu araştırmanın amacı önemli bir rekreatif faaliyet alanı olarak alışveriş merkezlerinin zaman içerisindeki gelişimi, ziyaretçi sayılarındaki artış ve ekonomik değeri ikincil veriler yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır.

Yöntem: Araştırmada verilerin toplanmasında, sosyal bilimler alanında hızla artan bir araştırma yöntemi olarak ikincil veri analizi yönteminden yararlanılmıştır (Demirci ve Köseli 2009, s.326). Bu yöntemle dayalı olarak araştırmada literatür taraması yapılmış, alışveriş alanlarının gelişim süreci, rekreatif alışveriş ve alışveriş merkezlerinde yapılan rekreasyonel faaliyetler ve alışveriş merkezlerinin Türkiye'deki durumu incelenmiştir. Verilerin toplanmasında yapılan araştırmaların yanı sıra, Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği verilerinden yararlanılmış olup, elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktararak grafik ve tablo haline getirilmiş ve yorumlanmıştır.

Bulgular: 2018 yılı itibariyle Türkiye’de en çok alışveriş merkezi bulunan iller incelendiğinde ilk üç sırayı İstanbul, Ankara ve İzmir almaktadır. Alışveriş merkezlerinin önemli bir rolü de hem dünya hem de ülkemizde ekonomiye ve istihdama sağladığı katkıdır. 2019 yılı için öngörülen ciro 160 Milyar Türk Lirası olarak beklenirken 2014 yılından bu yana alışveriş merkezlerinin ciro rakamlarında sürekli bir artış olmuştur. Ayrıca, 40-50 bin metrekarelik bir alışveriş merkezinin ortalama 1000 kişiye kadar istihdam sağladığı belirlenmiştir. Türkiye’de yaklaşık 500 bin kişi için istihdam sağlayan alışveriş merkezleri yıllık iki milyarın üzerinde ziyaret sayılarıyla da dikkat çekmektedir. Alışveriş Merkezi ve Yatırımcıları Derneği’nden alınan raporda en çok alışveriş merkezi bulunan iller bazında AVM kiralanabilir alan (GLA: Gross Leasable Area) dağılımının yine İstanbul, Ankara ve İzmir’de yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

Sonuç: AVM’lerin, ziyaretçilerinin iklimsel olaylardan etkilenmeden birçok ürün ve faaliyeti bir arada bulabileceği, kolay ulaşım sağlanabilen ve her türlü ihtiyaca cevap verecek nitelikte olması beklenmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgular, alışveriş merkezlerinin rekreatif alan dışında ülke ekonomisine de sağladığı fırsatlar hakkında bilgi vermektedir. Bulundukları kentlerde ulaşımdan nüfusa, istihdamdan ekonomiye artış sağlayan alışveriş merkezleri kentleşmenin de en önemli öğeleri arasında yer almaktadır. Ülke ekonomileri için de, önemli bir ekonomik yeri olan AVM’ler, alışveriş hizmetinin yanı sıra, ziyaretçilerine farklı sosyal ve kültürel imkânlar sunan rekreatif alanlardır. Bu nedenle rekabet ortamında, perakendeciler ve AVM yönetimlerinin, tüketicilerin AVM tercihlerinde önemli olan faktörleri iyi belirleyerek farklılık oluşturacak projelerini geliştirmeleri gerekmektedir. Bundan sonra yapılacak araştırmalarda, AVM ziyaretçilerinin rekreatif faaliyet olarak beklentileri ve sunulan hizmetin kalite algısı ele alınarak, uygulama noktasında sektöre öneriler geliştirilmesi önerilebilir. Ayrıca gözlem, görüşme ve mülakat gibi yöntemlerle araştırma sonuçlarının olgularla desteklenmesi sağlanabilir.

Anahtar Sözcükler: Boş zaman, rekreasyon, rekreatif alışveriş, alışveriş merkezleri

Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumu, Olumlu ve Olumsuz Duygu Deneyimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Cem YEŞİLYURT

Adıyaman Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: cyesilyurt@adiyaman.edu.tr

Yılmaz AKGÜNDÜZ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Seferihisar Fevziye Hepkon Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu,

Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

E-posta: yilmaz.akgunduz@deu.edu.tr

Giriş: Bireyler hayatlarını sürdürürken birbirlerine göre farklı amaçlar gütmektedirler. Mutluluk ve yaşam doyumu bireylerin ulaşmak istedikleri bir hedeftir (Rask ve diğerleri, 2002: 254). Mutluluk ve yaşam doyumunun bireylerin hayatlarında ulaşılacak istenen ilk hedef olması çalışmaların öznel iyi-oluşa yönelmesine neden olmuştur (Rask ve diğerleri, 2002: 254). Öznel iyi-oluşun üç ayırt edilebilir bileşeni bulunmaktadır. Bunlar olumlu duygu, olumsuz duygu ve yaşam doyumudur (Diener ve diğerleri, 1985: 71). Olumlu ve olumsuz duygu hazcı bileşen olarak geçmektedir. Hazcı bileşen haricinde diğer bir bileşen ise yaşam doyumudur (Larsen ve Eid, 2008: 4).

Amaç: Bireylerin yaşam doyumları ve olumlu olumsuz duygu durumlarının rekreatif faaliyete katılım durumuna göre değişeceği varsayımından hareketle, bu çalışmanın amacı, öğrencilerin yaşam doyumu, olumlu ve olumsuz duygu durumları arasındaki ilişkinin rekreatif faaliyetlere katılımlarının esas alınarak belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırmanın evreni DEU Seferihisar Fevziye Hepkon UBY’de 2018-2019 yılı bahar döneminde öğretim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmada veriler hazırlanan anket formu aracılığıyla kolayda örnekleme yöntemiyle toplanmıştır. Toplanan geçerli anket sayısı 150’dir. Öncelikle ölçeklere ilişkin geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Daha sonra değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Olumlu ve olumsuz deneyimin katılımcıların yaşam doyumu üzerindeki etkisini belirlemek için çoklu regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Son olarak katılımcıların düzenli olarak rekreatif bir faaliyet yapmalarına bağlı olarak yaşam doyumlarının farklılık gösterip göstermediğini belirlemeye amacıyla t-testi yapılmıştır.

Bulgular: Ölçeklerin yapısal geçerliliği açıklayıcı faktör analizi ile belirlenmiştir. Daha sonra geçerli olduğu belirlenen yapıların güvenirlikleri test edilmiş ve yaşam doyumu, olumlu ve olumsuz duygu durum ölçeklerinin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Korelasyon analizinden elde edilen bulgulara göre hem olumlu

hem de olumsuz deneyimin katılımcıların yaşam doyumu ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Fakat yapılan regresyon analizinde sadece olumsuz deneyimin yaşam doyumunu negatif olarak etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan t-testi sonucuna göre, katılımcılardan düzenli olarak rekreatif bir faaliyet yapanların yapmayanlara göre yaşam doyumlarının anlamlı bir farklılık gösterdiği de tespit edilmiştir.

Sonuç: Bu çalışmada, öğrencilerin yaşam doyumlarının ortalamasının altında olduğu; yaşam doyumlarının olumlu duygulanım ile ilişkili olmasına rağmen sadece olumsuz duygu deneyiminden etkilendiği belirlenmiştir. Yaşam doyumunun, sadece olumsuz duygu durumundan anlamlı olarak etkilenmesi katılımcıların yaşam doyumu kararlarının hazcı bileşenle tutarsız olduğunu göstermektedir. Katılımcıların yaşam doyumlarının olumsuz deneyimlerinden etkilenmesi öğrencilerin yaşam doyumları ile ilgili yaptıkları değerlendirmelerde hayatlarındaki olumlu deneyimlerini değil, olumsuz deneyimlerini dikkate aldıklarını göstermektedir. Yaşam doyumu düşük olan kişilerin özgüvenleri düşük olduğu için çoğu zaman istenilen performansı da gösteremedikleri görülmektedir. Bu nedenle öncelikle yaşam doyumunu değerlendiren kişilerin sadece olumsuz deneyimlerini esas almak yerine olumlu deneyimlerini de göz önünde bulundurmaları gerekir. Ayrıca bu araştırmada düzenli rekreatif faaliyet yapan katılımcıların yapmayanlara göre daha yüksek yaşam doyumuna sahip oldukları belirlenmiştir. Bu nedenle öğrencilere düzenli olarak rekreatif bir faaliyet yapma alışkanlığının kazandırılması halinde yaşam doyumlarının artacağı söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: *Rekreasyon, Yaşam doyumu, Olumlu ve olumsuz duygu durumu.*

Hitit Üniversitesinde Farklı Fakültelerde Okuyan Öğrencilerin Rekreasyonel Eğilim ve Taleplerinin Değerlendirilmesi

Sinan BULUT

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü

E-posta: sinanbulut@hitit.edu.tr

Fikri ÖZDEMİR

Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri

E-posta: fikrizozdemir@hitit.edu.tr

Leyla Aybüke UZUNER

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Lisans Öğrencisi

E-posta: aybukeleyla.19@outlook.com

H. Ayşegül Taylan ÖZKAN

Hitit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

E-posta: aysegultaylan@hotmail.com

Giriş: Rekreasyon bireylerin fiziksel, ruhsal ve toplumsal olarak iyiliğini sağlayan boş zaman aktivitelerini içermektedir. Üniversiteler de öğrencilere, bu kapsamda çeşitli olanaklar sağlamaktadır. Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmeye yönelik olarak sunulan bu olanaklar öğrencilerin hem fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden hem de eğitimlerinde olumlu yönde katkı sağlamaktadır.

Amaç: Bu çalışma ile Hitit Üniversitesi Tıp, Sağlık Bilimleri ve Spor Bilimleri Fakültelerinde okuyan öğrencilerin rekreasyonel eğilim ve taleplerinin, ilişkili faktörlerin belirlenmesi ve üniversite bünyesinde bulunan öğrenci kulüplerine ilişkin görüşlerinin ortaya konması amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte bir araştırma olarak planlanan bu çalışmada, evreni 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Hitit Üniversitesi'nde okuyan, Tıp Fakültesinde 189, Sağlık Bilimleri Fakültesinde 676 ve Spor Bilimleri Fakültesinde 1.200 olmak üzere toplam 2.065 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcılara gönüllülük esasıyla anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada alan araştırması, anket tekniği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler paket programı ile analiz edilmiştir. İstatistiksel değerlendirmelerde frekans analizi yapıldıktan sonra, istatistiksel anlamlılık testleri yapılmıştır. Anlamlılık testlerinde değişkenlerin özelliğine göre kategorik veriler için Ki-Kare testi, ölçümsel veriler için t-testi ve One-Way ANOVA testleri kullanılmıştır. Bu testlerde gruplar arasındaki farklılıkların belirlenmesinde Tukey's HSD testi yapılmıştır. $P < 0.05$ istatistiksel anlamlılık olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya, 814 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %14,0 (114)'ü Tıp Fakültesi, %37,5 (305)'i Sağlık Bilimleri Fakültesi ve %48,5 (395)'i ise Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim görmektedir. Katılımcı öğrencilerin yaş ortalaması $21,0 \pm 2,04$ olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılanların %54,1 (440)'i kadınlardan oluşmakta ve %34,5'i birinci sınıf öğrencisi iken %24,9'u dördüncü sınıf öğrencisidir. Katılımcı öğrencilerin fakültelerine göre, aylık gelir, çalışma durumu, aktivitenin eğitime olan etkisini değerlendirme durumu, kulüplerden haberdar olma durumu ve öğrenci kulüplerinde görev almayı kabul etme durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Tıp fakültesinde okuyan öğrencilerin ailelerinin %46,9'u 4021 TL'nin üzerinde gelire sahipken, spor bilimlerinde bu oran %11,0'dır. Ayrıca katılımcı öğrencilerin boş zamanlarını geçirdikleri mekânlar ve bu mekânlara gitme sıklıkları değerlendirildiğinde kafeye ve sinemaya gitme sıklığı ortalamaları, cinsiyet, fakülte, ailenin aylık geliri ve ekonomik açıdan yaşam standardı değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği bulunmuştur. Kadınların erkeklere göre, tıp fakültesi öğrencilerinin diğer fakültelere göre, aylık geliri 4020 TL'nin üzerinde olanların düşük gelirli olanlara göre ve yaşam standardı çok iyi olanların orta ve kötü olanlara göre daha sık kafe ve sinemaya gittikleri bulunmuştur. Araştırmada elde edilen bir diğer bulgu ise öğrencilerin üniversitede olmasını istedikleri rekreatif faaliyet alanları konusunda olmuştur. Öğrenciler birden fazla aktivite belirtmiş olup bunlar arasında en çok talep edilen aktivite alanları %56,2'si yüzme havuzu, %42,8'i açık hava spor tesisi, %37,4'ü ise kapalı spor salonu olmuştur.

Sonuç: Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin rekreasyon aktivitelerine yönelik tutumları, aktivitelere katılım durumları ve katılımları etkileyen değişkenler ortaya konmuştur. Araştırma ile ayrıca öğrencilerin üniversite bünyesinde olmasını istedikleri aktivite alanları da belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilerin aktivitelerin olumlu yönlerinin farkında oldukları görülmüş ve üniversite öğrencileri boş zamanlarını değerlendirmeye yönelik aktivitelerin, eğitim sürecinde başarıyı artıracağını ifade etmişlerdir. Bu durum üniversite açısından bir fırsat olarak değerlendirilmelidir. Öğrencilerin beklentileri doğrultusunda uygulamaya konulacak faaliyetler öğrencileri motive edeceği gibi, öğrenci üniversite aidiyetini de güçlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Eğitim, Sağlık, Boş Zaman, Hitit Üniversitesi

Doğa Yürüyüşçülerinin Sosyal Medya Platformlarında Fotoğraf Paylaşma Nedenleri

Handan AYTEKİN

Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: handan.aytekin@deu.edu.tr

Manolya AKSATAN

Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: manolya.aksatan@deu.edu.tr

Soner SÖYLER

Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: sonersoyler@gmail.com

Giriş: Sosyal medya platformları çeşitlendiği gibi, kişilerin bu platformlarda gerçekleştirdiği aktiviteler, dolayısıyla sosyal medya araçlarının kullanım nedenleri kendi içinde çeşitlenmektedir.

Amaç: Bu çalışmanın iki temel amacı vardır. İlk olarak, boş zaman aktivitesi olarak doğa yürüyüşleri yapan kişilerin, sosyal medya platformlarından yaptıkları fotoğraf paylaşımlarını yönlendiren nedenleri belirlemek hedeflenmektedir. Araştırmanın ikinci amacı, aktiviteyi gerçekleştiren kişilerin bakış açılarıyla, paylaşımların temalarını ve diğer sosyal medya kullanıcıları üzerindeki etkilerini değerlendirmektir.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma deseni benimsenmiştir. Araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden kartopu örnekleme tekniği ile oluşturulmuştur. Doğa yürüyüşleri gerçekleştiren ve sosyal medya hesaplarında gerçekleştirdiği yürüyüşlerle ilgili paylaşım yapan ilk katılımcı saptanmıştır. O katılımcının önerileri ile örneklemin belirlenmesine devam edilmiştir (Patton, 2005). Araştırma verisi araştırma amacına uygun olarak, yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Veri analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veri analizi, teorik doygunluğa ulaşıp ulaşılmadığını değerlendirmek için veri toplama ile eşzamanlı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar, veri analizi sürecinde Patton'ın (2002) içerik analizi sürecini takip etmiş, kelimeleri içerikle ilgili kategorilere ayırmış ve benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmiştir. Bu süreç, ilk olarak iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı oluşturulan başlangıç kodları ve ortaya çıkan temaların karşılaştırılması ve araştırmacıların uzlaşması esas alınarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın bulguları, boş zaman katılımcılarının sosyal medya ortamında fotoğraf paylaşımlarının temelinde bilgi paylaşma ve edinme, estetik

yararlar, insanları boş zaman aktivitesine motive etme gibi çok çeşitli nedenler yattığını doğa yürüyüşçüsü algısıyla ortaya koymuştur.

Sonuç: Doğa yürüyüşçülerinin sosyal medya platformlarından destinasyon, rota, parkur, ekipman fotoğrafları paylaşımlarının en temel nedenlerinin diğer kullanıcılara öğrenme, estetik, kaçış deneyimlerini yaşatma ve fayda sağlama ile ilişki olduğunu göstermiş olmasıdır. Bununla birlikte kişilerin bilişsel ve duygusal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kendilerinin ve grubun diğer üyelerinin dâhil olduğu yürüyüş fotoğraflarını paylaştıkları da belirlenmiştir. Doğa yürüyüşçüleri, çeşitli fotoğraflar paylaşarak estetik faydalar bir yana, diğer insanları motive edebileceklerine ve bu rekreasyon aktivitesi ile rotaları üzerine bir şeyler öğretebileceklerine inanmaktadırlar. Dolayısıyla sosyal medya kanallarından fotoğraf paylaşımlarında altruistik nedenler de olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Medya, Boş Zaman, Doğa Yürüyüşü

Rekreasyon Bölüm Başkanları Perspektifinde Ülkemizde Rekreasyon

Sefa Şahan BİROL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü
E-Posta: sahanbirol@hotmail.co.uk

Elif AYDIN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü
E-Posta: aydnel77@gmail.com

Giriş: Boş zamanları daha nitelikli şekilde değerlendirilmesinin bireyler ve toplum üzerinde birçok olumlu etkisi vardır. Ancak, bu olumlu etkileri yaratmak adına, olumsuzluk yaratan durumların göz ardı edilmemesi ve bu olumsuzlukların ortadan kaldırılması adına planlamalar yapılması çok önemlidir. Olumlu ve olumsuz tüm bu şartların uzman kişilerce tespit edilmesi, alanda yapılacak doğru kararlara ve genel anlamda doğru politikalara imkan tanır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı; Ülkemizdeki Devlet Üniversitelerinin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları, Spor Bilimleri Fakülteleri ve Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokullarında var olan rekreasyon bölümlerinde görev yapan rekreasyon bölüm başkanlarının ülkemizde rekreasyonu nasıl değerlendirdiklerini tespit edebilmektir.

Yöntem: Araştırma, nitel bir çalışmadır ve nitel araştırma tasarımı çerçevesinde durum analizi yaklaşımı benimsenmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmadaki örneklem seçiminde, bir konuda tanımlanmış belirli niteliklere sahip bireylerin seçilerek araştırmaya dâhil edilmesine imkân veren amaçlı örnekleme yöntemlerinden homojen örnekleme tercih edilmiştir. Araştırma grubunu, ülkemizdeki Devlet Üniversitelerinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Bilimleri Fakültesi ve Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Rekreasyon bölümlerinde görev yapan rekreasyon bölüm başkanları arasından bu çalışmaya gönüllü olarak katılan altı bölüm başkanları oluşturmaktadır. Katılımcılardan elde edilen veriler ile kavramlara göre kodlama yapılmış ve bu sayede elde edilen veriler bölümlere ayırarak ayrıntılı bir şekilde analiz etmek kolaylaştırılmıştır.

Bulgular: Elde edilen veriler doğrultusunda, rekreasyon bölüm başkanları rekreasyon eğitiminin tüm kademelerde verilmesi gerektiği, ülkemizdeki mevcut rekreasyon tesislerini yetersiz buldukları, rekreasyon hizmetlerinin ayırım yapıl-

madan bir bütün olarak verilmesi gerekliliği, rekreasyon uzmanlarının istihdamını yetersiz buldukları, devlet kademesinde rekreasyon kavramının adının içinde geçtiği bir birim olmasının gerekliliği, ÷lkemizin nitelikli bir rekreasyon politikasına sahip olmadığına dair görüşleri olduğu ve ÷lkemizde rekreasyon engellerinin var olduğu hususunda görüşlerini belirtmişler ve bu hususlarda çözüm önerilerini dile getirmişlerdir.

Sonuç: ÷lkemiz rekreasyon potansiyelinin alan uzmanlarınca değerlendirilmesinin, bu alanda yapılacak düzenlemelere ışık tutabilecek olması yönü ile çok değerli olduğu bir gerçektir. Türkiye Cumhuriyeti, anayasamıza göre, bir sosyal devlettir ve sosyal devlet, vatandaşların refah durumlarıyla ilgili olan, onlara asgari bir yaşam düzeyi sağlamakla görevli devlet olarak tanımlanır. Bu sebeple, hem vatandaşların hem de toplumun refah seviyesini yükseltecek önlemlerin alınması devletin öncelikli işlerinden biri olup, bu hususlar ile ilgili gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi adına çalışmanın gelecekteki alan çalışmalarına ve genel anlamda rekreasyon politikalara kaynak olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Rekreasyon, politika, rekreasyon bölüm başkanları

Rekreasyonel Motivasyonun Üniversite Öğrencilerinin Temel Psikolojik Gereksinimleri Üzerindeki Etkisi

Özkan TÜTÜNCÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: ozkan.tutuncu@deu.edu.tr

Asena ALBAYRAK

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: asenaalbayrak91@gmail.com

Fatma ÖZDAL

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: fatma-arslan-ege@yandex.com

Edit HABİF

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: edit.habif@izmirmirekonomi.edu.tr

Anıl KÜTÜK

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: anilkutuk89@gmail.com

Giriş: Boş zaman ve dinlenme faaliyetleri bireyin hayatının her evresinde yer tutan önemli bir konudur. Özellikle yetişkinliğe geçiş aşamasındaki kimlik gelişimini sürdüren üniversite dönemindeki kişiler için bu faaliyetlerin etkisi daha fazla önem kazanmaktadır. Yapılan araştırmalarla, insanın içsel arzulara ve algılara dayanarak davranışları seçme kapasitesine sahip olduğu, seçimleri konusunda etkin rolü ve bu seçimlerle yüzleşebilme gücü olduğu öz belirleme kuramı ile açıklanmıştır (Deci vd. 1989; Deci ve Ryan 2000). Öz belirleme kuramı; bireyin temel psikolojik ihtiyaçlarını, öznel iyi oluşunu ve yaşam doyumunu açıklarken (Olafsen vd. 2017), aynı zamanda bireyin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonlarını da kapsayan bir kavramdır.

Amaç: Öğrencinin üniversite yaşamı ve sosyal hayatıyla ilgili zorluklarla başa çıkabilmeleri, yaşam kalitelerini dengelemeleri ve iyileştirmelerinde rekreasyonel faaliyetlere katılım önemli bir rol oynamaktadır (Süzer 2000). Bu nedenle, bu çalışmada İzmir'deki beş üniversitede okuyan öğrencilerinin rekreasyonel motivasyonlarının, temel psikolojik gereksinimleri üzerindeki etkisini araştırmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini İzmir'de bulunan üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise İzmir'de bulunan 5 üniversitenin

(Dokuz Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi, Katip Çelebi Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi) mühendislik fakültesi, meslek yüksekokulu, sosyal bilimler enstitüsü ve iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinden oluşmak üzere toplam 659 katılımcıdır. Bu beş üniversiteden yalnızca belirtilen dört bölümün seçilmesindeki neden ise araştırma için seçilen tüm üniversitelerde ortak olarak bulunan bölümler olmalarıdır. Veriler, Vallerand vd'nin (1991) rekreasyonel motivasyonlar ölçeği ve Deci ve Ryan'ın (1991) temel psikolojik gereksinimler ölçeğiyle oluşturulan anket formu aracılığı ile Mayıs 2018- Ekim 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırma kapsamında faktör analizi yapıldıktan sonra ölçeğin geçerliği ve güvenilirliği analizlerle ortaya konmuştur. Araştırma değişkenleri arasındaki ilişkinin kuvveti ve yönünü korelasyon analizi ile belirlendikten ve regresyona uygunluğu test edildikten sonra öğrencilerin rekreasyonel motivasyonlarının, temel psikolojik gereksinimleri üzerindeki etkilerini saptamak için regresyon analizi gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Veri setlerine gerçekleştirilen faktör analizi sonucu ölçeklerin yapısal geçerliliği sınanmıştır. Gerçekleştirilen güvenirlik analizine göre temel psikolojik gereksinimler ve rekreasyonel motivasyon veri setlerinin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Korelasyon analizinden elde edilen bulgulara göre temel psikolojik ihtiyaçlar ve rekreatif motivasyon boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır. Regresyon analizi ile öğrencilerin temel psikolojik gereksinimlerine, boş zaman motivasyonları (öğrenme-kimlik ve deneyim-içselleştirme) faktörlerinin etkisi araştırılmak istenmiştir. Modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ortaya çıkmıştır ($F(658) = 88.75; p < 0.001$). Temel psikolojik ihtiyaçların açıklanma oranı %21 olarak açıklanmıştır. Yapılan analizde beta değerleri incelendiğinde, öğrenme ve kimlik ($\beta = 28, p < 0.001$), deneyim ve içselleştirme ($\beta = 26, p < 0.001$) değişkenlerinin temel psikolojik ihtiyaçlar üzerinde etkisi olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte başarı ve imaj boyutunun temel psikolojik ihtiyaçlar üzerinde etkisi olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sonuç: Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel motivasyonlarının temel psikolojik gereksinimleri üzerindeki etkisinin incelendiği araştırmada öğrenme ve kimlik ile deneyim ve içselleştirme motivasyonlarının temel psikolojik ihtiyaçlar üzerinde etkili olduğu saptanmıştır. Temel psikolojik gereksinimlerin karşılanmasının bireyin öznel iyi oluş haline doğrudan etki ettiği bilinmektedir. Bu anlamda çalışmanın bu bulgusu alan yazındaki birçok çalışma ile paralellik göstermektedir. Yapılan analiz sonucunda rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları öğrencilerde Amotivasyon kavramının analiz edilmesine olanak sağlamamıştır. Bununla birlikte, başarı ve imajın da temel psikolojik gereksinimler üzerinde etkili olmadığı belirlenmiştir. Bu durum öğrencilerin iş yaşamına henüz girmemiş olması veya dışsal motivasyonlardan çok içsel motivasyonların etkisinde kaldığını ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle, öğrenciler üzerinde gerçekleştirilen araştırmanın,

farklı yaş ve meslekteki bireyler üzerinde yapılması farklı sonuçlar elde etmeye olanak sağlayabilecektir.

Anahtar Sözcükler: Boş Zaman ve Dinlenme Faaliyetleri, Rekreatif Motivasyon, Temel Psikolojik İhtiyaçlar, Öz Belirleme Kuramı, İzmir.

Rekreatif Bisikletçilerde Motivasyon ve Demografik Değişkenler Arasındaki İlişki

Cem YEŞİLYURT

Adıyaman Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: cyesilyurt@adiyaman.edu.tr

Giriş: Bireylerin rekreasyonel faaliyetler içerisinde en çok zaman ayırdıkları faaliyet grubu sportif faaliyetlerdir. Bireyleri serbest zamanlarında genellikle top oynarken, bisiklet sürerken veya yürüyüş yaparken görmek mümkündür (Ryan, Vallerand ve Deci, 1984). Motivasyonun faaliyete katılımı veya faaliyeti sonlandırmayı etkilediği göz önüne alındığında bireylerin hangi tür motivasyon ile faaliyete katıldıklarının belirlenmesinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Amaç: Motivasyon spor alanındaki problemlerin çoğunun merkezinde yer alır (Pelletier ve diğerleri, 1995: 36). Fiziksel faaliyete katılımın öncelikleri oldukça karmaşık olsa da motivasyonun önemi açık bir şekilde ortadadır (Standage ve diğerleri, 2012: 37-38). Motivasyon sportif faaliyete katılımı, katılımı sürdürmeyi ve bırakmayı etkilemektedir (Kazak:2004). Motivasyonun rekreatif faaliyetler üzerindeki önemi göz önüne alınarak rekreatif amaçlarla bisiklet süren bireylerde motivasyon ve demografik değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini rekreatif amaçlarla bisiklet süren bireylerin facebook üzerinden oluşturduğu Interrail Türkiye Bicycle Rail grubuna üye kişiler oluşturmaktadır. Bu amaçla hazırlanan bir anket formu hem amaçlı örnekleme hem de kolayda örnekleme yöntemi ile 2018 yılının Mayıs ve Haziran aylarında grup üyelerine tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak uygulanmış ve toplamda geçerli 449 anket elde edilmiştir. Öncelikle Spor Motivasyon ölçeği için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Daha sonra araştırmada önerilen kuramsal modellerde ele alınan değişkenlerle ilgili karşılaştırmalı istatistiksel analizlere yer verilmiştir. Bu değişkenlerin katılımcıların yaşı, cinsiyeti, öğrenim durumu ve medeni durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Bulgular: Veri setine uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda, verinin model uyumuna sahip olduğu belirlenmiştir. Daha sonra karşılaştırmalı istatistikler ele alınmıştır. Yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve medeni değişkenin farklı motivasyon düzeyleri üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla her biri için ayrı ayrı tek yönlü Monova analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları farklı yaş gruplarında olmanın, cinsiyetin, eğitim düzeyinin temel etkilerinin anlamlı olduğunu göster-

mesine rağmen farklı cinsiyete sahip olmanın temel etkisinin anlamlı olmadığını göstermiştir.

Sonuç: Rekreatif bisikletçiler üzerine yapılan bu araştırma sonucunda bireylerin yaşları arttıkça etkinliklere katılımlarının azaldığı belirlenmiştir. Bu noktada yönetimlerin orta yaş ve üstü bireyleri bisiklet sürmeye teşvik edici çalışmalar yapmaları ve bu yolla ilgili yaş grubunda bulunan kişilerin etkinliklere daha fazla katılımlarını sağlamaları önerilebilir. Çalışma sonucunda ortaya çıkan başka bir sonuca göre kadın katılımcıların özerk motivasyonları erkek katılımcılara göre daha yüksek çıkmıştır. Katılımcı sayılarına ve evrene bakıldığında bisiklet süren kadınların sayısının erkeklere oranla çok daha az olmasına rağmen bisiklet süren kadınların özerk motivasyonlarının erkeklere oranla daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Kadınların bisiklet sürme etkinliğine yönelik ilgilerinin artırılmasına yönelik çalışmaların kadın bisikletçi sayısını arttıracak olduğu düşünülmektedir. Diğer bir sonuca göre eğitim düzeyi düştükçe motivasyonun azaldığı görülmektedir. Eğitim kurumlarında bisiklet sevgisinin erken yaşta aşılması, teşvik edilmesi ve dolayısıyla özendirilmesinin, gelecek nesillerde bisiklet kullanım kültürünü sürekli kılacağı söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Rekreatasyon, Serbest Zaman, Motivasyon

Passolig Uygulamasının Rekreatif Bir Etkinlik Olarak Futbol İzleyicisi Üzerine Etkileri

Hasan Erdem MUMCU

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği

E-posta: hasanerdemmumcu@hitit.edu.tr

Aynur DEMİRTAŞ

Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü / Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

E-posta: aynurdemirtas18@gmail.com

Giriş: Spor kişilerin bedensel ve zihinsel yeteneklerinin gelişmesini sağladığı gibi aynı zamanda eğitici ve eğlendirici bir uğraştır. Futbol bir spor branşı olarak geniş insan topluluğunu etkileyen, uluslararası ilişkileri geliştirerek kültürlerarası farkındalıkları arttıran, dünya barışına katkı sağlayan evrensel bir etkinlik alanıdır. Fakat bununla birlikte seyircilerin ve stadyum güvenliğinin sağlanması için çeşitli güvenlik tedbirleri alınmaktadır. Passolig uygulaması da bu amaçlarla ülkemizde seyircilerin stadyumlara giriş imkanını sağlayan, aynı zamanda şahsa ait olan sportif kimlik kartıdır.

Amaç: Türkiye’de 14 Nisan 2014’te uygulamaya konulan Passolig uygulamasının ne olduğu, bu uygulamaya ne tür eleştirilerin geldiği, bu uygulamanın sonuçlarının ne gibi sorunlara neden olduğunu belirlemektir.

Yöntem: Yapılan araştırmada doküman analizi ve literatür taraması yöntemleri kullanılmıştır. Önce konuyla ilgili daha önce yapılmış olan tez çalışmaları ve makaleler incelenmiş daha sonrasında çalışmalardan alınan bilgiler neticesinde derleme bir çalışma yapılmıştır.

Sonuç: Passolig uygulanmaya başlaması kağıt biletlerin yerini alan elektronik bilet uygulamasıdır. Pasolig sistemi ile uzun bilet kuyruklarının azaltılması, karaborsanın önlenmesi, saha içi ve dışı olayların en aza indirilmesi ve stat içerisinde huzurlu ortamın sağlanması (2 yıllık sürede şiddet olaylarının %30 azalması) olumlu yönleridir. Buna karşın Pasolig kartını alabilmek için verilen bilgilerin güvenliği ile ilgili kişisel bilgilerin güvenliği konusunda endişelerin de olduğu görülmektedir. Ayrıca Pasolig kartının 1,5 yıllık sürede %117 fiyat artışı olması, kartın sahibinden hariç kullanımın yasak olması ve kulüp logosuna sahip taraftarların önceliğinin olması gibi sebepler futbol seyirci sayısının düşmesine neden olmuştur.

Anahtar Sözcükler: Futbol, Şiddet, Passolig

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri

Özlem GÜL

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD

E-posta: ozlem_y1990@hotmail.com

Zafer DOĞRU

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü

E-posta: zaferdogru@hitit.edu.tr

Giriş: Günümüz toplumlarının eğitim sistemlerinde yetiştirilmeye çalışılan insan anlayışı; düşünen, sorgulayan, eleştiren, araştıran, karar veren ve uygulayan bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir (Kaya, 2010). Eleştirel düşünme, yorumlama, analiz, değerlendirme ve çıkarımların yanında delillerin, kavramların, yöntemlerin, ölçütlerin ve bağlamların açıklanması ile amaca dayalı karar verme ve öz-denetimli bir şekilde yargıda bulunmadır (Facione, 1990). Rogers'a göre, bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi sürecine empati denir (Akt, Ünal, 1972). Karar verme, karar verici birey ya da grubun, karar durumunda çeşitli alternatif veya eylemler arasından seçim yapma işlemidir (Taşdelen, 2002).

Amaç: Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme, empatik eğilim ve karar verme düzeylerinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmaya 2018-2019 eğitim öğretim yılında Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi ve Rekreasyon bölümlerinde eğitim gören 397 erkek 184 kadın toplam 581 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Eleştirel Düşünme, Empatik Eğilimler ve Karar Verme Stilleri Ölçekleri kullanılmıştır. Verilerin analizinde deneklere ilişkin tanımlayıcı istatistikler, varyasyon katsayısı, t testi, tek yönlü ANOVA, post hoc; Scheffe Games-Howell, Pearson korelasyon katsayısı, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Eleştirel düşünme ile empatik eğilim arasında ve karar verme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf düzeyde, eleştirel düşünme ile karar verme arasında ise pozitif yönde çok zayıf düzeyde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Cinsiyet bakımından kadınların empatik eğilim puanları erkeklerin empatik eğilim puanlarından daha yüksek, bölümler açısından, öngörüsellik, yenilikçilik, rasyonel karar verme ve kaçınmacı karar verme düzeylerinde, bunun yanında

sınıf düzeyleri bakımından sezgisel karar verme, empatik eğilim, kaçınmacı karar verme düzeylerinde öğrencilerin puanları arasında farklar vardır, lisanslı sporcu olma değişkeni açısından, lisanslı sporcuların empatik eğilim puanları lisanslı sporcu olmayanların empatik eğilim puanlarından daha yüksektir ve akademik başarı değişkeni bakımından, akademik başarı 2,50 ve üstünde olanların puanları 2,50'nin altında olanların rasyonel karar verme puanlarından daha yüksektir bu farklar istatistiksel olarak anlamlıdır.

Sonuç: Eleştirel düşünme eğilimi, empatik eğilim ve karar verme stillerinin birbirleriyle pozitif yönde anlamlı ilişkilerinin olması çağdaş beden eğitimi öğretmeni olabilmeleri, başarılı birer sporcu veya antrenör, örgütlerine vizyon katabilecek birer spor yöneticisi olmaları, kitleleri harekete geçirecek onların serbest zamanlarını yönetebilecek birer rekreasyon uzmanı olmaları açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Cinsiyet, bölüm, sınıf, lisanslı sporcu olma durumu ve akademik başarı değişkenlerinde anlamlı farklar olması ve genel olarak puanların yüksek olması Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri açısından olumlu yönde olduğu söylenebilir. Cinsiyet değişkeninde kadınların empatik eğilim puanlarının erkeklerden yüksek olması kadınların erkeklerden daha empatik tutuma sahip olduklarını ve kendilerini başkalarının yerine koydukları söylenebilir. Olumlu ve yüksek empatik eğilim puanına sahip olmak onların iletişim kurma becerilerine yardımcı olabileceğini söyleyebiliriz. Lisanslı olma durumu (aktif olarak spor yapanlar) açısından empatik eğilim puanlarının lisanslı sporcular lehine yüksek ve genel olarak empatik eğilim puanlarını ortalamanın üzerinde olması Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimlerini, empatik eğilimlerini ve karar verme düzeyleri puanlarını ve ortalamalarını spor ile iç içe olmalarının olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir. Eleştirel düşünebilen, empati kurabilen ve etkili karar verme becerisine sahip öğrenciler, hem iş ve meslek hem de günlük yaşamlarında seçim yapmaları gerektiğinde sağlıklı kararlar verebilirler. Bununla birlikte öğrencilerin eleştirel düşünme, empatik eğilim ve karar verme düzeyleri ile ilgili olumlu tutumlara sahip olmaları, onların kendilerini ifade etme, arkadaş çevresi tarafından kabul görme, akademik başarı ve üniversiteye uyum sürecini kolaylaştırmak açısından da önemlidir. Eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimler ve karar verme düzeylerinin birbirleriyle zayıf ve orta düzeyde de olsa pozitif yönde ilişkilerinin olması sonucu ile bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Eleştirel Düşünme, Empatik Eğilim, Karar Verme*

Avrupa’da Bulunan Eğlence Parklarının Tarihsel Öğelerin Kullanımı Açısından Değerlendirilmesi

Özlem ALTUNÖZ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü
E-posta: ozlemaltunoz@hotmail.com

Yaşar GÜLTEKİN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Bafra Turizm Meslek Yüksekokulu,
Seyahat, Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölümü
E-posta: yasar.gultekin@omu.edu.tr

Giriş: Eğlence kavramı, ekonomik açıdan incelenmesi gereken bir olgudur. Eğlence ürün ve hizmetlerinin arzında eğlence parkları da oldukça önemli bir görev üstlenmektedir.

Amaç: Çalışmanın amacı, Avrupa’da bulunan eğlence parklarında bulunan tarihsel öğelerin değerlendirilmesi ve buradan hareketle ülkemizdeki eğlence parkı projelerinde tarihi unsur kullanımına yönelik bir açılım sunmaktır.

Yöntem: Çalışmanın evrenini Avrupa’da bulunan eğlence parkları oluştururken, tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme (purposive sampling) yöntemi kullanılmış ve örneklem olarak TEA’nın (Themed Entertainment Association) verilerine göre 2017 yılında en çok ziyaret edilen 20 park belirlenmiştir. Çalışma kapsamında örnekleme oluşturan parklarda ziyaretçilere sunulan gösterilerde kullanılan tarihsel öğelerine yönelik bir içerik analizi yapılmıştır.

Bulgular: Parkların incelenmesi sonucu toplam 26 adet tarihsel öğe tespit edilmiştir. Bunlardan yedisi gerçek yerlerdir ve öğelerin %26,92’sini oluşturmaktadır. Tarihsel öğe gruplarından ikincisi ise iki örneğine rastlanan mitolojik/anlatıya dayalı yerlerdir. Tespit edilen tarihsel öğe gruplarından bir diğeri ise kişilerdir. Bu grupta gerçek ve mitolojik kişiler arasında bir denge göze çarpmaktadır. Gerçek kişiler farklı uluslara ait tarihsel kişiliklerken, mitolojik kişilerin genellikle Yunan mitolojisine ait oldukları görülmektedir. Eğlence parklarında bulunan tarihsel olaylara baktığımızda ise dört öğeye rastlanmaktadır. Her ne kadar Avrupa kıtasında olmasa da ABD’ye ait tarihsel öğeler 20 parkın 10’unda yer almaktadır. İspanya ve İsveç’te ise Çin’e ait tarihsel öğelere rastlanması oldukça dikkat çekicidir. Bunun dışında incelenen eğlence parklarından dokuz tanesi kendi bulundukları ülkenin tarihsel öğelerine yer vermektedir. Çalışmanın tartışmaya değer bulgularından biri Çin tarihine ait öğelerin iki parkta görülmesidir ki yakın gelecekte Çin’e ait tarihsel öğelerin daha fazla parklarda yer alacağı tahmin edilmektedir. Vikinglerin maceraperest bir topluluk olarak tüketici zihninde ko-

numlanması ve oluşturulmak istenen eğlence parkı deneyimi ile uyuşan bir yapıda olması onlara ait unsurların parklarda da yer bulmaları sonucunu doğurmuştur.

Sonuç: Yapılan inceleme sonucunda eğlence parklarında tarihsel öğelerin kullanımının uygulamada rastlanan bir durum olduğu ve tarihi açıdan zengin bir toplum olan Türklerin ve üzerinde yaşadıkları coğrafyaya ait ortak insanlık değerlerinin de bu açıdan kullanılabilir olduğu görülmektedir. Türkiye’de UNESCO Dünya mirası listesine girmiş ve aday listede olan maddi ve manevi değerler bulunmaktadır. Bunlardan birçoğu eğlence parklarında Türklerin tarihi değerlere atfettiği kutsallık ve dokunulmazlık da göz önünde bulundurularak kullanılabilir ve bu sayede yeni nesillerin bu değerlerden haberdar olması sağlanarak, değerlerin korunması da sağlanabilir.

Anahtar Sözcükler: Eğlence, eğlence parkı, tarih.

Rekreatif Etkinliklere Katılan Üniversite Öğrencilerinde Boş Zaman Yönetimi ile Sıkılma Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Gül YAĞAR

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü
E-posta: gulyagar@hitit.edu.tr

Emine BAL TURAN

Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü
E-posta: eminebal@akdeniz.edu.tr

Giriş: Rekreatif etkinliklere katılımının ve çeşitliliğin yaşanılan kentlere göre çeşitlilik gösterdiği bilinmektedir. Büyükşehirlerde yaşayan bireylerin küçük şehirlere göre daha aktif olduğu ve boş zamanı yönetme konusunda daha başarılı olduğu düşünülmektedir.

Amaç: Bireylerin rekreatif etkinliklere katılan bireyin boş zaman yönetimi başarısız veya kötüyse boş zaman sıkılma algısının yüksek olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı; Akdeniz Üniversitesi ve Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültelerinde okuyan rekreatif etkinliklere katılan öğrencilerin boş zaman yönetimi ile boş zaman sıkılma algısı arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Araştırmanın evrenini üniversite öğrencileri oluştururken örneklemini Akdeniz Üniversitesi ($n=165$; OrtYaş= 21.70 ± 1.74) ve Hitit Üniversitesi ($n=160$; OrtYaş= 21.41 ± 1.80) Spor Bilimleri Fakültelerinde okuyan 325 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini; amaçsal örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Çalışmada verileri toplamak için Wang ve ark. (2011) tarafından geliştirilen, Akgül ve Karaküçük (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Boş Zaman Yönetimi Ölçeği" ve Iso-Ahola ve Weissinger (1987) tarafından geliştirilmiş, Kara ve ark. (2014) tarafından Türkçeye uyarlanmış "Boş Zaman Sıkılma Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin çözümünde Pearson Korelasyon katsayısı ve Linear Regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan Pearson Korelasyon Katsayısı analizinde, bireylerin boş zaman yönetimi ve sıkılma algısı arasında orta düzeyde negatif doğrusal bir ilişki ($r=-.454$; $p<0.001$) tespit edilmiştir. Üniversite bazında bakıldığında ise; Akdeniz Üniversitesi ve Hitit Üniversitesi öğrencilerinin boş zaman yönetimi ve sıkılma algısı arasında negatif doğrusal bir ilişki ($r_{Akdeniz}=-.208$; $p<0.05$; $r_{Hitit}=-.728$; $p<0.001$) tespit edilmiştir. Boş zaman yönetimi ölçeğinin, boş zaman sıkılma algısı ölçeğinin alt boyutları arasındaki ilişkiye bakıldığında sıkılma alt boyutu arasında yüksek düzeyde negatif doğrusal bir ilişki ($r=-.685$; $p<0.001$) bulun-

muşken, doyum alt boyutunda yüksek düzeyde pozitif doğrusal bir ilişki ($r=.724$; $p<0.001$) tespit edilmiştir. Boş zaman sıkılma algısı ölçeğinin, boş zaman yönetim ölçeğinin alt boyutları arasındaki ilişkiye bakıldığında amaç ($r=-.444$; $p<0.001$), tutum ($r=-.234$; $p<0.001$), program ($r=-.356$; $p<0.001$) ve değerlendirme ($r=-.339$; $p<0.001$) alt boyutları arasında orta düzeyde negatif doğrusal bir ilişki tespit edilmiştir. Pearson korelasyon analizi sonucunda yapılan regresyon analizinde boş zaman yönetiminin, boş zaman sıkılma algısını %21 ($R=.454$, $R^2=.206$, $F=83.852$, $\beta=-.454$, $p=.00$) oranında yordadığı tespit edilmiştir. Boş zaman yönetimi ve boş zaman sıkılma algısının üniversite bazında regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında ise Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinde %5 ($R=.208$, $R^2=.043$, $F=7.382$, $\beta=-.208$, $p=.007$) ve Hitit Üniversitesi öğrencilerinde ise %53 ($R=.728$, $R^2=.529$, $F=177.776$, $\beta=-.728$, $p=.000$) oranında yordadığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak, yapılan ilişki analizlerinde yönetim ve sıkılma algısı arasındaki ilişkiyi belirleyen Hitit Üniversitesinde okuyan öğrencilerin olduğu görülmüştür. Yönetim becerileri ve sıkılma algısı arasındaki ilişki negatif doğrusal yöndedir. Hitit Üniversitesinde okuyan öğrencilerin yönetim becerileri ve sıkılma algısı arasındaki ilişkinin bu denli yüksek çıkması bölgede bulunan etkinliklerin kısıtlılığı sebebiyle, yönetim becerisi iyi olan bir bireyin sıkılma algısının daha düşük olduğu söylenebilir. Boş zaman aktivitelerinin yönetimindeki başarı arttıkça, bireylerin boş zamanlarında sıkılma algılarını bakış açıları daha olumlu ve etkili bir yönde gelişeceği söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Boş Zaman, Sıkılma Algısı, Yönetim

Eskişehir'in Turistik Tanıtımı: Kurtuluş Savaş Alanları

Meryem AKOĞLAN KOZAK

Anadolu Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Konaklama İşletmeciliği Bölümü

E-posta: mkozak@anadolu.edu.tr

Dilek MUTLU

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Yüksek Lisans programı

E-posta: dilek_mutlu@anadolu.edu.tr

Giriş: Eskişehir, Kurtuluş Savaşlarının geçtiği önemli bir konumdadır. Bu kapsamda, I. İnönü, II. İnönü ve Sakarya Savaşı Batı cephesinde gerçekleşen önemli savaş alanlarıdır. Günümüzde, Eskişehir, iç turizmde ivme kazanmış önemli bir Anadolu kentidir. Şehir, turizmde kültür ve sanat değerleri ile bilinmektedir. Yakın tarihimize ait Cumhuriyet değerlerinin de turizm kapsamında ön plana çıkartılması, şehrin turistik tanıtımına farklı bir ivme katacaktır.

Amaç: Eskişehir'de bulunan Kurtuluş Savaş alanlarının turizm amaçlı kullanımına dikkat çekmek ve farkındalık yaratmak amacıyla hazırlanmıştır.

Yöntem: Çalışmadaki analizler betimsel düzeydedir. Verilerin toplanmasında ve değerlendirilmesinde “doküman analizi” tekniğinden yararlanılmıştır. Bu amaçla seçilen dokümanlar elektronik ve basılı dokümanlardan oluşmaktadır. Dokümanların belirlenmesinde, “şehrin turistik değerlerine yer verme” esas olarak kabul edilmiştir. Belirlenen dokümanların amaçlı olarak taranması için kavramsal arka plandan sağlanan yedi açık uçlu soru kritik anahtar olarak belirlenmiştir. Taramalar 18 Aralık 2018 ile 18 Şubat 2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmanın güvenilirliğini arttırmak için iki uzman görüşüne başvurulmuştur. Elde edilen soru metinleri manuel olarak kayıt edilmiş ve değerlendirilmiştir.

Bulgular: Eskişehir civarında yer alan I. İnönü, II İnönü ve Sakarya savaş alanlarının şehrin ilgili tanıtım ve bilgilendirme dokümanlarında bir turistik çekicilik ögesi olarak kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu mekanlara ait ulaşım, konaklama, yiyecek-icecek vb. çeşitli vakit geçirme imkanları ile ilgili bilgilerin yok denecek kadar sınırlı olarak yer aldığı görülmüştür. Ayrıca, bu bölgenin turistik amaçlarla gelişmesine olanak tanıyacak bir proje bilgisine ulaşılamamıştır.

Sonuç: Eskişehir için bir kültürel miras olan bu savaş alanlarının, turistik tanıtımına yeteri kadar önem verilmezken; bir destinasyon olarak planlaması da yapılmamıştır. İnönü Savaşları, savaşlarda kullanılan Karargah Evi, Kurtuluş Müzesi ile ilgili turistik amaçlı olmayan kısa bilgiler dışında bu mekanlar hakkında tanıtıcı ve gezip görmeye teşvik edici sunumlara rastlanmamıştır. Buradaki açık-

lamalar ise savaşların kısa anlatımı şeklinde olup, bu yerlerin bir destinasyon olarak tanıtımı ve pazarlaması bilgisinden uzaktır. şehrin tanıtımında bu mekanlara da yer verilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması, şehre gelen ziyaretçilere şehir içi mekanlar dışında gezilecek ve görülecek farklı yerler önermesi bakımından yerinde bir uygulama olacaktır.

Anahtar sözcükler: Kurtuluş Savaşları, turistik tanıtım dokümanları, Eskişehir.

Sabahçıl-Akşamcıl Anketi Türkçe Versiyonunun Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

Fırat ÖZDALYAN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü
E-posta: firat.ozdalyan@deu.edu.tr

Hikmet GÜMÜŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü
E-posta: hikmet.gumus@deu.edu.tr

Özkan TÜTÜNCÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü
E-posta: ozkan.tutuncu@deu.edu.tr

Osman AÇIKGÖZ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı
E-posta: osman.acikgoz@deu.edu.tr

Giriş: İnsanlarda sirkadiyen ritim özellikleri kişiden kişiye değişiklik gösterebilmektedir. Bu farklar kişilerin tercih ettikleri aktivite zamanları, uyku alışkanlıkları, zihinsel ve fiziksel performansları gibi özelliklerini etkilemektedir. Kişiden kişiye göre göre değişen bu farklılıklar “sabahçıl” ve “akşamcıl” insan özellikleri olarak tanımlanmaktadır. İnsanların sirkadiyen tiplerini belirlemek için kullanılan anketlerden ilk üretilmiş olanı ve en yaygın kullanılanı Horne ve Östberg tarafından üretilmiş olan “Morningness-eveningness Questionnaire (MEQ)”dir.

Amaç: Hem önceki MEQ Türkçe versiyonlarının geçerlilik ve güvenirlilik çalışmalarında birtakım eksiklik ve tutarsızlıklar gözlemlendiğinden, hem de diğer MEQ versiyonlarında bir takım geçerlilik ve güvenirliliğe yönelik eksiklikler bulunmasından dolayı bu çalışmada MEQ’in geçerliliği ve güvenirliliği test edilmiştir.

Yöntem: İlk olarak alanında uzman beş akademisyenin görüşü ile MEQ Türkçe’ye çevrildi ve anketin uygunluk-görünüş geçerliliği sağlandı. Ardından Türkçe MEQ 18 ile 34 yaş arası 419 lisans öğrencisine uygulandı. Anketin yapısal geçerliliğini belirlemek için robust minimum rank factor analysis (MRFA) yöntemi kullanıldı. İç tutarlılık güvenirlilik analizi için ise cronbach’s alpha değeri ölçüldü.

Bulgular: Yapılan analizler sonucu anket üç faktörde incelendi. Faktör analizi sonucu hiç bir ifade çalışma dışında tutulmamış, bütün ifadeler üç faktörde oluşmuştur. MRFA analizi sonucunda toplam varyansın açıklanma oranı %42.7 ve paylaşılan ortak varyansın faktörler tarafından açıklanma oranı ise %64 olarak belirlendi. İç tutarlılık güvenirlilik analizine göre cronbach’s alpha değeri 0.765 olarak tespit edildi. Korelasyon analizi sonucuna göre bütün faktörler arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulundu (0.459, 0.358, 0.356; $p < 0.001$).

Sonuç: Faktör analizi sonucu elde edilen faktör yüklerine bakıldığında anketin üç faktör ile incelenmesinin daha uygun olduğu düşünülmektedir. Gerçekleştirilen iç tutarlılık güvenirlik analizine göre MEQ Türkçe versiyonu için Cronbach's alpha değeri anketin geneli için tatmin edicidir. Bu çalışmada geliştirilmiş olan MEQ versiyonu diğeri versiyonlara göre kullanılmaya daha uygundur. Ancak elde edilen sonuçlar ışığında daha detaylı bir sabahçıl akşamıl anketinin geliştirilebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sirkadiyen ritim, diüurnal ritim, sabahçıl, akşamıl, kronotip, Türkçe MEQ, SA tip, MRFA.

Hastanelerde Gerçekleştirilen Rekreasyon Terapisi Uygulamalarının Değerlendirilmesi

İpek AYDIN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: ipek.aydin@deu.edu.tr

Özkan TÜTÜNCÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

E-posta: ozkan.tutuncu@deu.edu.tr

Giriş: Rekreasyon terapisi ise belirli bir hastalık veya sakatlığın olması durumunda, hastalıklarının ilerlemesini yavaşlatmak veya durdurmak, tedavi sürecini destekleyici katkılar sağlamak, hastalık süresince yaşam kalitesini artırmak amacıyla gerçekleştirilen rekreatif faaliyetlerdir.

Amaç: Belirli bir yaş grubuna, hastalık, grubuna yönelik oluşturulmuş rekreasyon terapisi programlarının geliştirilebilmesi için hastanelerde oluşturulabilecek birimlere ilişkin bazı öneriler sunmak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden olumlu kazanımlar sağlamasını amaç edinen rekreasyon terapisi uygulamalarının etkilerinin değerlendirilmesi ve hastanelerde oluşturulabilecek rekreasyon terapisi birimlerine ilişkin bazı öneriler sunmasına yönelik derleme bir çalışma gerçekleştirmektir. Bu bağlamda hastanelerde rekreasyon terapisi etkilerine yönelik olarak gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası araştırmalar incelenmiştir. İkincil veriler kapsamında, yapılmış olan araştırmaların gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi, yorumlanması ve senteze yönelik derlenmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmaktadır. Bu kapsamda Google Akademik üzerinden ulusal yazın "rekreasyon terapisi ve hastane" anahtar kelimesi kullanılarak taranmış ve 5 yayına, "terapö/atik rekreasyon ve hastane" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmış 19 yayına, "rekreasyon terapisi ve sağlık" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmış 610 yayına, "rekreasyon ve sağlık" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmış 8.020 yayına ulaşılmıştır. Uluslararası yazın "therapeutic recreation and hospital" anahtar kelimesi kullanılarak taranmış 6580 yayına ulaşılmıştır. Uluslararası yazın "therapeutic recreation and hospital" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmış 6580 yayına, "therapeutic recreation and health" 671.000 yayına ve "recreation and health" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmış 2.270.000 yayına ulaşılmıştır.

Bulgular: Ulusal yazın incelendiğinde rekreasyon ve rekreasyon terapisinin haber niteliğinde birçok yönden ele alındığı belirlenmiştir. Ancak akademik olarak hastanelerde, sistematik bir çalışma dahilinde rekreasyon terapisi uygulamaları ve etkilerin değerlendirildiği çalışmalar tespit edilememiştir. Örneğin, ruh ve

sinir hastalıkları hastane bahçelerinin (açık alan terapi üniteleri) düzenlenmesi kriterlerinin belirlenmesine yönelik (Sakıcı ve Var, 2014) ve daha çok mimarlık ve peyzaj mimarlığı bölümleri tarafından gerçekleştirilen çalışmalar mevcuttur. Bunun yanında hastanelerde terapi bahçelerinin iyi olma haline etkilerinin araştırılması (Yılmaz, 2017) konulu bir çalışmada, terapi bahçelerinin etkileri değerlendirilmiştir. Rekreasyon ve rekreasyon terapisinin yaşam kalitesindeki rolünün değerlendirildiği çalışmalar da mevcuttur (Tütüncü, 2012). Uluslararası yazın incelendiğinde özellikle hastalık grupları (Török ve diğ. 2006; Hill ve Sibthorp 2006; Bekesi ve diğ. 2011), çocuklar (Winfree ve diğ. 2002; Kiernan, 2004), yaşlılar (Sevil, 2015) üzerinde gerçekleştirilen rekreasyon terapisi programları ve bunların etkilerine yönelik farklı çalışmaları görmek mümkündür. Bunların en başında gelenler ise rekreasyon terapisi kampları ve bunların etkilerine yöneliktir.

Sonuç: Hastanelerde, rekreasyon terapisi kapsamında, sistematik bir çalışma sonucunda elde edilen bulguların değerlendirildiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Özellikle, büyük ölçekli ve farklı birçok hastalığın teşhis ve tedavisinin gerçekleştirildiği hastanelerde, hastalık tipi, yaş gibi faktörler de göz önüne alınarak rekreasyon terapisi programları oluşturulabilir. Bu programlar hastanelerde oluşturulacak “Rekreasyon Terapisi Birimi” ile oluşturulup, yürütülmesi sağlanabilir. Bu nedenle, hastalık tiplerine göre gerçekleştirilecek faaliyetler, bunların planlanması ve organizasyonu, etkilerinin değerlendirilmesi, etkinliği uygulatacak bireylerin özelliklerinin ve uygunluğunun değerlendirilmesi gibi görevleri yerine getirecek bir birimin olması hastanelerin hasta memnuniyeti açısından fark yaratmasını sağlayabilir.

Anahtar Sözcükler: Rekreasyon terapisi, hastane

Obez Bireylerde Hafta İçi ve Hafta Sonu Sedanter Yaşam Sürelerinin Belirlenmesi

İsmail GÖKÇE

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans öğrencisi

E-posta: gokceismail19@gmail.com

Sema CAN

Hitit Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

E-posta: semacan@hitit.edu.tr.

Ferit Kerim KÜÇÜKLER

İstanbul Ataşehir Memorial Hastanesi

E-posta: kkucukler74@gmail.com

Ebru TURGAL

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

E-posta: ebrutural@hitit.edu.tr

Giriş / Amaç: Obezite ile mücadelede sedanter geçen zaman süresinin azaltılarak fiziksel aktiviteye katılım süresinin artırılması önemlidir. Bu çalışmada obez bireylerin sedanter zaman süresinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmaya 30 kadın (yaş ort. $32,9 \pm 7,3$ yıl) ve 16 erkek (yaş ort. $36,4 \pm 8,4$ yıl) olmak üzere toplam 46 obez (BKI ort. kadın: $37,6 \pm 6,6$ kg/m², erkek: $34,2 \pm 4,3$ kg/m²; vücut yağ yüzdesi: %40,9 ve %35,4'dür) gönüllü birey katılmıştır. Sağlık kuruluşuna başvuru yapan obez bireyler için bilgi formu hazırlanmış ve 7 gün Sense Wear Armband (BodyMedia, USA) ile veriler toplanmıştır. Vücut kompozisyon ölçümleri, Tanita BC-1000 ile yapılmıştır. İstatistiksel analiz olarak, tanımlayıcı istatistikler ve Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

Bulgular: Haftanın günlerine göre sedanter yaşam süreleri (0-3 MET) karşılaştırıldığında, hafta içi kadın ve erkeklerde sırasıyla $22,38 \pm 1,12$; $22,26 \pm 0,69$ saat/gün ($p > 0,05$) iken hafta sonu $22,56 \pm 1,25$; $21,36 \pm 2,12$ saat/gün'dür ($p < 0,05$). Cumartesi günü, kadın ve erkek için; sırasıyla $22,68 \pm 1,15$ saat/gün; $22,0 \pm 1,96$ saat/gün; Pazar günü için, $22,43 \pm 1,74$ saat/gün; $21,12 \pm 2,55$ saat/gün'dür ($p < 0,05$). Uzanır pozisyonda uyku dahil geçen süre hafta içi $8,68 \pm 1,32$; $7,72 \pm 0,92$ saat/gün ($p < 0,05$) iken, hafta sonu $6,04 \pm 1,02$; $5,8 \pm 1,41$ saat/gün'dür ($p > 0,05$).

Sonuç: Kadınlarda hem hafta içi hem hafta sonu sedanter geçen zaman süre-
nin erkeklere göre daha fazla olduğu görülmektedir. Sedanter yaşam süresinin
fazla olması fiziksel aktivitenin obezite ile mücadelede önemini ortaya koymak-
tadır.

Anahtar kelimeler: Cinsiyet, sedanter zaman, obezite.

Oyuncak Kütüphanesi Projesi

Kader KAYA

Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sağlık Yönetimi Bölümü

Anıl ERKARA

Oyuncak Kütüphanesi Proje Yöneticisi,

E-posta: erkara.anil@gmail.com

Orhun YAĞIZ

Oyuncak Kütüphanesi, Avukat,

E-posta: orhun.yagiz@gmail.com

Giriş: Oyun, çocukluk çağının vazgeçilmez bir unsurudur. Oyun, çocuğun kendini güvenli hissettiği bir ortamda, hayatı deneyimlediği bir öğrenme ortamıdır. Oyuncaklar ise bu deneyimleri destekleyen renkli, ilginç, güzel araçlardır. Çocuk oyun sayesinde sosyalleşir. Arkadaşları ile iletişime geçer. Rollere girer ve yetişkin olacağı zamanki davranış kalıplarını şekillendirir. Oyuncak kütüphanesi, oyunu ve oyuncağı bir araya getiren kütüphane türüdür. Ankara Oyuncak Kütüphanesi “Oyuncakların Son Kullanma Tarihi Yoktur!” sloganıyla 01 Eylül 2012 tarihinde Avrupa Birliği Hibesiyle bir sosyal sorumluluk ve yerel dayanışma projesi olarak kurulmuştur

Amaç: Sosyo-ekonomik imkânı kısıtlı aileler ve çocuklar için fırsat eşitliği yaratmaktır. Oyuncak Kütüphanesi Projesinin temel hedefleri;

- Çocukların en temel hakkı olan “Oyun Oynama Hakkı”nın bilinirliğini ve farkındalığını artırmak. (Çocuk Hakları Sözleşmesi, 31.Madde)
- Çocuklar arasında yardımlaşma ve gönüllülük bilincini gerçekleştirmek
- Etkinlikler doğrultusunda çocukların zihinsel ve fiziksel gelişimlerini desteklemek
- Aşırı tüketimi önlemek ve ebeveynler için çocukları ile birlikte vakit geçirecekleri sosyal bir ortam yaratmak.

Çok temel bir ihtiyacın karşılanması hedefi ile başlayan proje, “Her çocuğun oyuncağı olmalı ve oyun oynamasına fırsat verilmeli” fikri çerçevesinde 2012 yılından beri çalışmalarına devam etmektedir.

Yöntem: Oyuncak Kütüphanesi kullanılmayan oyuncakların bağışlanması ile ihtiyacı olan çocuklara ulaştırılmasında köprü görevi gören bir çalışmadır Avrupa Birliği Projelerine katılma koşulları çerçevesinde, proje metni yazılmıştır. Proje web sayfası açılmış, duyuru, broşür, afiş tasarımları yapılmış gerekli malzeme ekipman alınmış, mekan kiralananmıştır. Hibe edilen oyuncakların kayıt işlemleri gerçekleştirilmiştir. Kütüphanenin çalışma sistemi: Bir çocuk beğendiği üç oyun-

cağı üç hafta süre ile alıp evine götürebilmektedir. Üç hafta sonra oyuncakları geri iade eder ve yeni üç oyuncak alabilir. Bu ayrıca çocukta verdiği sözü tutma, oyuncacı temiz kullanma, aldığı bir şeyi geri iade etme gibi temel etik davranışların geliştirmesi bakımından, titizlikle üstünde durulan bir konu olmuştur. Ayrıca çocuklar için, Oyuncak Atölyesi, Sanat Kili, Ebru, Origami gibi eğitim odaklı atölyeler gerçekleştirilmiş, ebeveynlerin çocukları ile kaliteli zaman geçirme alışkanlığı geliştirmeleri sağlanmıştır. 2014 yılından beri her yıl, 28 Mayıs Dünya Oyun Oynama Günü'nde, "Oyun ve Oyuncak Festivali" düzenlenmektedir. Oyuncak Kütüphanesi'nin kendine özgü bir gönüllülük politikası bulunmaktadır. Gönüllülüğün yaşı yoktur anlayışıyla yedi yıldır gençler kadar çocuklar ve ebeveynlerde görev ve sorumluluk almaktadır.

Sonuç: Özellikle ebeveynlerin çocukları ile aktif zaman geçirmeleri, birlikte eğlenmeleri bir şeyleri beraber başarmaları çocukların psikolojik ve sosyal gelişimlerine katkı sağlamıştır. Oyuncak kütüphanesi sayesinde çocuklar çok farklı sayı ve çeşitte oyuncakla ve arkadaşla oyun oynama imkanına sahip olmuştur. Özellikle gelir düzeyi düşük ailelerin çocuklarına sağlanan bu fırsat, kütüphane çalışanları, proje yöneticileri için bir çeşit rekreasyon faaliyeti olup manevi tatmin düzeyi çok yüksek bir çalışmadır. Bu şekilde boş zamanını değerlendirmek isteyen kişilerle yapılacak sosyal sorumluluk çalışmaları, rekreasyon farkındalığını ve çalışma alanını genişletecek, boş zamanı etkili ve kaliteli geçirme konusunda fikir verecektir.

Anahtar Sözcükler: Oyuncak kütüphanesi, rekreasyon, gönüllü, sosyal sorumluluk

İş Yaşamı İle Boş Zaman Arasındaki İlişki: Taşma ve Telafi Kuramlarının İncelenmesi

Selim KIROVA

Manisa Celal Bayar Üniversitesi,
İşletme Fakültesi/Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-Posta:selim.kirova@cbu.edu.tr

Burcu Selin YILMAZ

Dokuz Eylül Üniversitesi,
İşletme Fakültesi/Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-Posta:bselinyilmaz@gmail.com

Giriş: İş yaşamı-boş zaman ilişkisine yönelik ilk temel kuramlar, Wilensky (1960) tarafından ortaya konan “taşma (spillover)” ve “telafi (compensation)” yaklaşımları olmuştur. Literatür incelendiğinde, ilgili kuramlar, en çok kabul gören yaklaşımlar olarak gösterilmektedir (Staines, 1980; Banner ve Himelfarb, 1985; Savcı, 1999). Bu çalışmanın amacı, taşma ve telafi kuramlarıyla ilgili literatürü inceleyerek, konu ile ilgili temel kavram ve yaklaşımları tanımlamak, kuramların hangi yöntemlerle incelenebileceğini ve bir boş zaman faaliyeti olarak turizm hareketinde uygulanabilirliğini tartışmaktır.

Wilensky (1960), taşma ve telafi kuramlarını “katılım sağlanan boş zaman faaliyetleri” olarak değerlendirmiştir. Wilensky (1960)’a göre; kişinin yaptığı işin doğası, boş zaman faaliyetlerinin seçiminde doğrudan etkilidir. Bu etki iki şekilde gözlenmektedir. İlki; “olumlu (pozitif) taşma” olarak adlandırılır ve kişinin yaptığı iş ile ilgili arzu ettiği özelliklerin boş zaman faaliyetlerinin seçiminde de gözlenmesini ifade eder. İkincisi; “olumsuz (negatif) taşma” olarak adlandırılır ve kişinin yaptığı iş ile ilgili arzu etmediği özelliklerin, boş zaman faaliyetlerinin seçiminde de gözlenmesi olarak açıklanır. Telafi kuramı ise; kişinin yaptığı işte yoksun kaldığı deneyimleri, boş zaman faaliyetlerinde telafi etmesi görüşüne dayanmaktadır. Bu etki de tıpkı taşma kuramında olduğu gibi iki şekilde gerçekleşmektedir. İlki; yapılan işte, kişinin arzu ettiği deneyim, davranış ve psikolojik gereksinimlerin yokluğu durumunda bu gereksinimlerin etkin bir şekilde boş zaman faaliyetlerinde izlenmesi şeklindedir ve “tamamlayıcı telafi” olarak adlandırılmaktadır. İkincisi ise; arzu edilmeyen iş deneyimlerinin boş zaman aktiviteleriyle telafi edilmesi (örneğin; yorucu bir işten sonra vücudu veya beyni dinlendiren faaliyetler) temeline dayanır ve “tepkisel telafi” olarak adlandırılır.”

Kuramları ampirik olarak sınyan araştırmalardan ilki Cunningham ve diğerlerinin (1970), aktif boş zaman faaliyetlerinin meslekle ilişkisi üzerine gerçekleştirdiği çalışmadır. Çalışmada, 8 ayrı aktif katılımlı boş zaman faaliyetinin 6 mesleki ilişkisi araştırılmıştır. Bulgular, tanımlanan meslek ve faaliyetlere katılım arasında sınırlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Rousseau (1978) ise, iş tanısı ölçeğini (Job Diagnostic Survey) kullanarak gerçekleştirdiği çalışmada, iş yaşamı ile boş zaman faaliyetleri arasında taşma kuramını destekleyen pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Literatür taraması sonucu telafi kuramını inceleyen bir turizm çalışmasına rastlanamamıştır. Thrane (2000), gerçekleştirdiği çalışmada, günlük kültürel boş zaman aktivitelerine katılım ile kültürel turizm aktivitelerine katılım arasındaki ilişkiyi taşıma kuramını sınavarak gerçekleştirmiştir.. Bir diğer çalışmada, Chang ve Gibson (2011), ciddi boş zaman faaliyeti olarak kürekçiliği ele almış ve kürekçilerin boş zaman ve turistik faaliyetlere katılımı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Bu çalışmanın da hipotezi pozitif yönlü taşıma kuramını sınama üzerine olmuştur.

Sonuç: İş-boş zaman ilişkisinin taşıma ve telafi kuramları ile incelenmesinde anlamlı çıkarımlar yapmayı zorlaştıran bazı durumlar eleştiri konusu olmuştur. Bunlardan ilki; hem iş hem de boş zaman faaliyetlerinde ortak boyutları ölçen bir aracın eksikliğidir (Graef, 1986). İkincisi; iş yaşamı ile boş zamanın neden bir ilişkisi olması gerektiğine dair teorik temellendirmelerin sınırlı olduğu görüşüdür (Kabanoff ve O'Brien, 1980). Üçüncüsü ise; kişilerin karakter özellikleri etkisinin göz ardı edildiğidir. Diğer taraftan, yapılan literatür taraması sonucu, iş yaşamı ile boş zaman ilişkisini kendi başına açıklayan bir ölçeğin olmadığı, telafi ve taşıma kuramlarının sınanmasında da birbirinden farklı ölçek ve yapıların kullanıldığı tespit edilmiştir. Kuramlar üzerine yapılan turizm çalışmaları incelendiğinde, hiç birinin iş yaşamı özellikleri ögesini kullanmadığı görülmektedir. Ayrıca hipotezlerin yalnızca olumlu taşıma kuramını sınamaya yönelik tasarlandığı belirtilmelidir. Boş zaman faaliyeti olarak turistik tercihlerin telafi kuramıyla açıklanıp açıklanamayacağı bir soru işaretidir.

Anahtar Kelimeler: İş yaşamı, boş zaman, taşıma kuramı, telafi kuramı

Bir Marka Şehir Olarak İstanbul: Ziyaret Deneyiminin Boyutları ile Öz Benlik Yansıtma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Mehmet ERTAŞ

Pamukkale Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: mehmetertas@pau.edu.tr

Zehra Gökçe SEL

Celal Bayar Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: zehragokce.sel@cbu.edu.tr

Giriş: “Kendini veya öz benliği ifade eden marka”, tüketicilerin sosyal benliklerini geliştirdiğini veya iç benliklerini yansıttığını algıladığı markaları ifade eden; öz ve sosyal olmak üzere iki adet benlik boyutunu kapsamaktadır. Deneyiminin dört boyutu olduğunu belirtilmektedir. Bunlar; eğitim, eğlence, estetik ve kaçış deneyimleridir. Eğlence ve estetik pasif deneyimleri, eğitim ve kaçış ise aktif deneyimleri içermektedir.

Amaç: İstanbul ziyaret deneyiminin bireylerin öz benliklerini yansıtmalarına nasıl etki ettiğini incelemektir. Öncelikle, bireylerin seyahat deneyimlerine etki eden alt boyutlar incelenmiştir. Tüm bu boyutların bireylerin İstanbul seyahat deneyimi ile bir bütün olarak nasıl bir ilişkide olduğunu incelemek adına alt hipotezler geliştirilmiştir.

Yöntem: Araştırmada seyahat deneyimi ve öz benlik yansıtma değişkenleri arasındaki ilişki incelenmektedir. Bu ilişkinin incelenebilmesi adına, nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı anketlerdir. Bu kapsamda tasarlanan anketler, İstanbul’u son iki yıl içerisinde ziyaret eden ve İstanbul’da ikameti bulunmayan bireylerden toplanmıştır. Bu anketler içinde kullanılabilir 200 anket araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırma da iki farklı ölçek kullanılmıştır. Bunlardan ilki kendini ifade eden marka ölçeğidir. Ölçek, sekiz ifade ve öz ve sosyal benlik olarak iki boyut üzerinden tasarlanmıştır. Diğeri ise deneyim ölçeğidir. Turist deneyimi ölçeği 16 ifade ve eğitim, kaçış, estetik ve eğlence olarak dört boyuttan oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan ölçeklere öncelikle açıklayıcı faktör analizi, daha sonrasında ikinci düzey doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır.

Bulgular: Öz benlik ve turist deneyimine gerçekleştirilen faktör analizi sonucu ölçeklerin yapısal geçerliliği sınanmıştır. Gerçekleştirilen güvenirlik analizine göre öz benlik ve turist deneyimi ölçeklerinin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Araştırma modeli için uyum iyiliği değerleri incelendiğinde, Araştırma hipotezlerinin tümü model kapsamında doğrulanmıştır. Deneyim bağımsız değişkeni ile Öz benlik Bağımlı değişkeni arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Araştırma bulguları Eğitim, Eğlence, Estetik ve Kaçış deneyimlerinin “Seyahat Deneyimi”

bağımlı değişkenini ortak olarak açıkladığını göstermektedir. Bireylerin seyahat deneyimlerinde en fazla etkisi bulunan boyutlar ise Eğlence ve Estetik boyutları olarak ortaya çıkmıştır.

Sonuç: Bu çalışmada, İstanbul'u ziyaret eden bireylerin, deneyimlerini kendi özylerini ve sosyal kimliklerini ortaya koymanın bir yolu olarak gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Öz benlik boyutu incelendiğinde, boyutu oluşturan ifadelerin bireyin kendi içerisinde olduğu insanı simgelediği, bireyin öz kimliğini ve kişiliğini yansıttığını ve içsel durumunun bir uzantısı olduğu görülmektedir. İstanbul seyahat deneyiminde ise en etkili olan boyutların estetik ve eğlence olduğu ve daha sonrasında sırasıyla eğitim ve kaçış deneyimi geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması da dikkate alındığında eğlence boyutunun etkisi tahmin edilebilir nitelikte olduğu görülmektedir. Diğer yandan, İstanbul atmosferi bakımından en çekici destinasyonlardan bir tanesidir. Bu nedenle, katılımcılar seyahat deneyimlerinde şehrin atmosferini oldukça büyüleyici bulmuşlardır ve şehirde vakit geçirmekten memnun kalmışlardır.

Anahtar Sözcükler: Özbenlik, Deneyim, Marka, İstanbul.

Kamu Kurumlarında Rekreasyon Algısı

Zahide ASLAN

Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: zahde.aslan@gmail.com

Turgut BALA

Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: balaturgut@gmail.com

Giriş: Bir ülkede rekreasyon algısının oluşabilmesi ve geliştirilebilmesi için rekreasyon alanında rekreasyon hizmetini sağlayan arz kaynaklarının kurumsallaşması ve profesyonel yaklaşım sergilemesi gerektiği öngörülmektedir. Bu durumun gerçekleşmesi ise ülkede verilen eğitim, eğitimin yarattığı istihdam olanakları, ilgili kuruluşların entegre olması ve sürekli olarak kendini geliştirerek yenilemesine bağlıdır. Bu çalışmada rekreasyon ve kurumsallaşma kavramlarına değinip, rekreasyon eğitimi ve istihdam olanaklarına, diğer ülkelerdeki rekreasyon kurumlarına, toplumumuz için katkı sağlayacağı düşünülen kampüs rekreasyonu ve toplum temelli rekreasyon konularına ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir. Sonuç olarak çalışmada dünyada var olan rekreasyona ilişkin kurumlar üzerinden ülkemizdeki kurumlarla ilgili kapsamlı bir değerlendirme ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Buna göre çalışma, gelişmiş ülkelere nazaran ülkemizde rekreasyon algısı, kurumlar, istihdam olanakları ve eğitim ekseninde önemli farklılıkların olduğu ortaya koymaktadır.

Amaç: Çalışmada gelişmiş ülkelerdeki rekreasyon kurumsallaşması ile ülkemizdeki durumun karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmada ikincil verilerden oluşan literatüre dayalı kavramsal bir yöntem kullanılmıştır.

Sonuç: 20. yüzyılın ortalarından başlayarak günümüze kadar dünya; sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik alanda birçok değişim ve gelişim yaşamıştır, bu değişim ve gelişimin insanlar üzerinde olumlu veya olumsuz birçok etkisi vardır. Bu gelişmeler insanların rekreasyonel faaliyetlere yönelimini arttırmıştır. Bu kapsamda rekreasyon faaliyetlerinin çeşitliliği, ulaşılabilirliği, topluma sunduğu faydalar, istihdam olanakları, ekonomiye katkısı oldukça önemlidir. Diğer taraftan ulusal düzeyde rekreasyonla ilgili kurumların bir arada çalışması kurumsallaşmayı da ortaya çıkarmıştır. Böylece kurumsallaşma temelinde kurulacak ve geliştirilecek kurumların rekreasyona ilişkin faaliyetlerinin anlaşılır, uygulanabilir ve kontrol edilebilir biçimde işlerliği sağlanabilecektir. Kurumsallaşmanın boyutları olan sorumluluk, hesap verilebilirlik, şeffaflık, nesnellik ve işleyişe ilişkin belirginlik/netlik kazandırılması kurumsallaşmanın göstergelerini ifade etmektedir. Sonuç olarak kurumsallaşmaya ilişkin boyutlar en iyi şekilde uygulamaya eğitimdeki düzenlemelere bağlı olarak gerçekleştirilebileceği söylenebilir. Ayrıca

eğitim sayesinde de rekreasyona ilişkin nitelikli iş gücünün artacağı belirgin biçimde anlaşılmaktadır.

Dünya genelinde rekreasyon faaliyetleri, Türkiye'ye göre toplumsal bakımdan farkındalığı daha fazla, kurumsal anlamda ise daha profesyonel ve nitelikli olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Nitekim, gelişmiş ülkelerin çoğunda rekreasyon faaliyetlerini düzenleyici, sınıflandırıcı birçok kurum ve kuruluş birbirine entegre olmuş biçimde işlemektedir.

Sonuç olarak kurum yapısı tam anlamı ile oluşmadığı için kurumsallaşmadan da söz edilememektedir. Türkiye'de rekreasyona yönelik pek çok istihdam olanağı bulunmakta fakat rekreasyon eğitimi anlamında çok fazla eksiklik olduğundan dolayı nitelikli iş gücü sağlanamamaktadır. Buna bağlı olarak belirtilen sorunlar dikkate alınarak yeni geliştirilecek kurum ve kurumsal yapı ya da birimlerin bu temelde gelişmesi gerektiğini düşünülmektedir.

Türkiye'de rekreasyon özelinde kurum ve kuruluşlarda rekreasyon algısı, rekreasyon konusunda istihdam imkanlarının geliştirilmesi ve kurumsal alt ve üst yapılara duyulan ihtiyaçları pekiştiren çalışmaların, rekreasyon eğitimi, istihdam imkanları ve bu yönde geliştirilecek planlara ve eylemlere altlık teşkil etmesi açısından önemli olacağı söylenebilir.

Anahtar sözcükler: Kurum ve Kurumsallaşma, Rekreasyon, Rekreasyonla İlgili Kurumlar, Kampüs Rekreasyonu, Toplum Temelli Rekreasyon

Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanımları ve Psikolojik İyi Oluş Hali Arasındaki İlişkinin Saptanması

Songül GÖKHAN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
E-posta: songul.gokhan@hotmail.com

Eda Hazar HUN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
E-posta: edahazhun@gmail.com

Mehmet Alper NİSARİ

Ege Üniversitesi, Çeşme Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu
E-posta: mehmet.alper.nisari@ege.edu.tr

Giriş: Günümüzde teknolojinin hızla gelişmeye başlaması ile birlikte iletişim dünyasında büyük değişimler yaşanmaya başlamıştır. 2G ve 3G teknolojisi 4G seviyelerine ulaşmış ve bireyler akıllı telefonları sayesinde diğer insanlar ile çok rahat iletişim kurmaya başlamış ve akıllı telefonlar günlük yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Ayrıca son zamanlarda kişiler psikolojik olarak iyi olmak ve gerginliklerini azaltmak içinde akıllı telefon kullanmaya başlamışlardır. Bu durumlar akıllı telefon bağımlılığı sorununu gündeme getirmiştir (Kuyucu,2017.33). Tüm bu bilgilerden yola çıkarak bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ve psikolojik iyi oluş halleri arasında bir ilişkinin olup olmadığının belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırma kapsamında İzmir'deki lisans düzeyinde eğitim veren Mimarlık- Mühendislik ve Fen-Edebiyat Fakültesi 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 286 kişi ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu fakülteler İzmir ilindeki üniversitelerde ortak olan fakülteler olması sebebiyle seçilmiştir. Akıllı telefon bağımlılığını ölçen anket soruları Lin ve arkadaşlarının (2014) yapmış olduğu çalışmadan alınmıştır. Psikolojik İyi oluş hali Diener (1994) ve Telef'in (2013) çalışmalarından alınmıştır.

Bulgular: Araştırma da açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Faktör analiz sonucunda dört boyut oluşmuştur. Bu boyutlar, tolerans, geri çekilme, zorunlu davranış ve fonksiyonel olarak adlandırılmıştır. Kaiser Meyer Olkin örneklem değeri 0.92 ($p>0.001$) ve açıklanan varyans yüzdesi %66 olarak belirlenmiştir. Akıllı telefon bağımlılığı boyutlarına uygulanan güvenilirlik analizine göre tolerans değeri, 891 ($p>0.001$), geri çekilme ($p>0.001$), 863 ($p>0.001$), zorunlu davranış, 894 ($p>0.001$), Fonksiyonel davranış, 827 ($p>0.001$) olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Akıllı telefon bağımlılığının alt boyutları; Tolerans, Geri ekilme, Zorunlu Davranış ve Fonksiyonel Davranış şeklindedir. Ayrıca korelasyon analizi sonucunda bu boyutlar arasında anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur. Akıllı telefon bağımlılığı ve alt boyutları psikolojik iyi oluş hali arasında ilişkiyi ölçmek için korelasyon analizi uygulanmış ve bu analiz sonucuna göre akıllı telefon bağımlılığı ile psikolojik iyi oluş hali arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu nedenle bu çalışmada regresyon analizine gerek duyulmamıştır.

Anahtar Sözcükler: Akıllı Telefon Kullanımı, Sosyal Bağlılık, Eğitim Kalitesi, Canlılık, İyi Oluş Hali

Rekreasyon İşletmelerinin Kurumsal Web Sitelerinin Kurum Kimliği Açısından İncelenmesi

İlgaz Feray TÜVER

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: ilgazferaytuver@gmail.com

Songül GÖKHAN

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: songul.gokhan@hotmail.com

Ebru GÜNLÜ KÜÇÜKALTAN

Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü
E-posta: ebru.gunlu@deu.edu.tr

Giriş: Turizm sektörü için çekici unsurlardan biri olan rekreasyon faaliyetlerinin yapılmasına olanak sağlayan şirketlerin kurumsallaşması ve kurum kimliklerinin artırılması, şirketlerin tercih edilme oranlarına da katkı sağlayacaktır. Nitekim kurumların kendilerini nasıl gördükleriyle ilişkili olan kurum kimliğini ne kadar doğru biçimde yansıtabilirlerse, o oranda sektörlerinde yer edinmeleri kolaylaşacaktır. Üreticiler ve tüketicileri bir araya getiren fuar organizasyonları ise işletmelerin kurum kimliklerini potansiyel müşterilere sunmakta öne çıkan organizasyonlar arasındadır. Bu nedenle fuarlara katılım gösteren işletmelerin kurum kimliği, tanıtım ve kurumsallık gibi öğelere önem verdiklerinden söz edilebilir. İşletmelerin çevrimiçi dünyaya açılan kapısı olan kurumsal web siteleri kurum kimliği öğelerini yansıtmada müşterilerine işletme hakkında fikir verebilmektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı Türk turizm sektöründe faaliyet gösteren kurumsal rekreasyon işletmelerinin kurumsal kimliklerini belirlemek ve bu doğrultuda eksikliklerin saptanarak, turizm sektöründe önemli yeri olan rekreasyonel faaliyetlerin sektöre yaptığı katkırı artırmasını sağlamaktır.

Yöntem: Buna bağlı olarak 2018 yılında yapılmış olan 6. Atrax Expo Fuarına katılan 10 Türk rekreasyon şirketine ait web siteleri kurumsal kimlik açısından analiz edilmiştir.

Bulgular: Genel olarak araştırma kapsamındaki rekreasyon işletmeleri kuruluş hakkında bilgi verme, temel değerleri tanıtmaya, sloganlarını açıklama, kurucuları hakkında bilgiler verme ve tarihçelerini anlatma noktasında web sitelerinde ge-

rekli bilgilendirmelerde bulunurken, kurumsal davranışa ve kurumsal yapıya ilişkin bilgilere yer vermemişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Rekreasyon, Kurumsal Kimlik, Yönetim

Alfa Kuşağının Serbest Zaman Tutumlarının Belirlenmesi: Sazova Parkı Örneği

Birgül AYDIN

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı

E-posta: birgulaydin@anadolu.edu.tr

Dilek ACAR

Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü

E-posta: dacar1@anadolu.edu.tr

Emre Ozan AKSÖZ

Anadolu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

E-posta: ozana@anadolu.edu.tr

Giriş: Dünyada ekonomik, sosyal ve teknolojik açıdan yaşanan gelişimler beraberinde toplumun yaşam biçiminde, tüketim alışkanlıklarında ve davranışlarında da değişimlere yol açmaktadır. Ancak, insanların davranış ve tutumları yaşadıkları dönemdeki gelişmelere bağlı olarak kuşaklar arasında farklılık göstermektedir. Dönemler arasındaki bu farklılıklar ve benzerlikler *kuşak* kavramı kapsamında açıklanmaktadır. “Kuşak” sözcüğü TDK tarafından “Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğu” olarak tanımlanmaktadır. Kuşaklar arasındaki farklılıklar sosyal bilimciler tarafından; Sessizler/Gelenekçiler (1946 öncesi doğanlar), Baby Boomers (1946-1964 arası doğanlar), X Kuşağı (1965-1980 arası doğanlar), Y Kuşağı (1981-1999 arası doğanlar), Z Kuşağı (2000-2009 arası doğanlar) ve Alfa Kuşağı (2010 ve sonrası) olarak gruplandırılmıştır. Kuşaklar arasındaki farklılıklar serbest zamana ilişkin tutumları arasında da farklılıkların oluşmasına yön vermektedir. Bu kapsamda değerlendirdiğinde kuşaklar arasındaki farklılıklara bağlı olarak serbest zaman tutumlarının nasıl olduğu belirlenmesi ihtiyacını ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda, bireyler serbest zamanlarını çeşitli rekreasyon alanlarında gerçekleştirmektedir. Serbest zamanı değerlendirme amacıyla, şehirleşmeyle birlikte ortaya çıkan, rekreasyon alanlarından biri de parklardır. Serbest zamanı değerlendirme alanlarından biri olan parklar özelliklerine bağlı olarak sınıflandırılmaktadır. Bu kapsamda, temalı parklar şehir alanlarında yer alan önemli rekreasyon alanlarından biridir. Temalı parklar, merkezi bir tema ya da farklı temalar dayalı etkinliklerin bir araya geldiği, duyuşsal deneyim odaklı rekreasyon alanlarıdır.

Amaç: Kuşakların yaşadığı dönemdeki koşulları, serbest zamanı değerlendirme tutumlarını etkilemektedir. Bu kapsamda değerlendirildiğinde, kuşakların serbest zaman tutumlarının neler olduğunun anlaşılması önemlidir. Dolayısıyla, çalışmada 2010 sonrası doğan Alfa kuşağının serbest zaman tutumlarının belirlen-

mesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Sazova Parkı örneği kapsamında Alfa kuşağının serbest zaman tutumlarının incelenmesi hedeflenmektedir.

Yöntem: Araştırmada örnek olay kapsamında Sazova Parkı üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır. Bu kapsamda gözlem ve ikincil verilerden yararlanılmıştır. Öncelikle, alanyazın temelinde Alfa kuşağı ve temalı parklara ilişkin parametreler belirlenmiştir. Sonrasında ise, alanyazın temelinde oluşturulmuş olan temalar bağlamında Sazova Parkı'nda gözlem gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Alfa kuşağı, diğer kuşaklara göre en eğitilmiş nesil olarak öne çıkmaktadır. Bunun yanında, teknolojik gelişmeler tarafından gelişimi sağlanan ve şimdiye kadar dünyanın en zengin neslidir. Alfa kuşağının hayatında teknoloji ve teknolojik gelişmeler önemli yer tutmaktadır. Dolayısıyla, teknolojik ürünler, telefon ve sanal gerçeklik hayatlarının doğal bir parçası olarak yer almaktadır. Alfa kuşağı X, Y, Z kuşaklarına oranla daha az konuşan, çevrelerinde bulunan diğer insanlarla ilişkileri, iletişimleri ve sohbetleri oldukça azdır.

Araştırmının örnek olayını oluşturan Sazova Parkı'nın, bilim, kültür ve sanat temaları kapsamında oluşturulduğu belirlenmiştir. Park bünyesinde çeşitli sosyal ve kültürel unsurlar yer almaktadır. Sazova Parkı *kültür ve sanat temaları* kapsamında değerlendirildiğinde; Masal Şatosu, Es-minyatürk, Gemi Müzesi ve Yapay Gölet gibi unsurlar yer almaktadır. Parkın önemli simgelerinden biri olan Masal Şatosu Türkiye'de bulunan önemli tarihi kuleler bir araya getirilerek oluşturulmuştur. Masal şatosunda Dede Korkut, Keloğlan, Nasreddin Hoca gibi Türk kültürüne ait karakterlerin yanında Alice gibi Batı edebiyatına ait figürler de bulunmaktadır. Şatonun içerisinde masal kahramanlarının üç boyutlu animasyonları ve kahramanların yaşadığı mekânların görselleştirildiği minyatür özel yaşam alanları olmak üzere çeşitli bölümler yer almaktadır. Sazova Parkı'nda *bilim teması* kapsamında ise Bilim ve Deney Merkezi, Sabancı Uzay Evi, Türk Dünyası Bilim, Kültür Merkezi ve Eti Sualtı Dünyası bulunmaktadır.

Sonuç: Araştırmada, Alfa kuşağının serbest zamana ilişkin tutumları Sazova Parkı kapsamında ikincil veriler ve gözlem aracılığıyla incelenmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda Alfa kuşağının diğer kuşaklara göre daha az sosyal, teknoloji ile bağlarının önemli ve yüksek olduğu ve iletişim kabiliyetlerinin daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla, Alfa kuşağının sosyalleşme alanlarının diğer kuşaklara göre daha yapay ortamları kapsadığı söylenebilir. Bununla birlikte, Alfa kuşağının diğer kuşaklara göre daha az konuşan ve sosyal iletişimlerinin daha az olması, bu neslin rekreasyon faaliyetlerine katılımının daha düşük seviyede olacağını göstermektedir. Bu noktada temalı parklar gibi yapay, ancak gerçekmiş izlenimi ve deneyimi yaratan mekânların olması ve bu hislerin ziyaretçilere yaşatılması gibi özellikleri temalı parkların Alfa kuşağına hitap eden serbest zaman alanlarından biri olduğunu göstermektedir.

Sazova Parkı'nın önemli öğelerinden biri olan Masal Şatosu'nda ziyaretçiler, kitaplarda okudukları hikâyeleri rehberler eşliğinde yaşamaktadır. Ayrıca, Dede Korkut, Nasrettin Hoca ve Keloğlan'ın hikâyeleri kahramanların kendi anlatımlarıyla dinlenmektedir. Masal Şatosu'nun yanında Sazova'da Gemi Müzesi ve Es-

minyatürk ile birlikte hem eğlence hem de kültürel açıdan deneyimler sunulmaktadır. Sazova'da sunulan bu deneyimlerin 2010 sonrası doğan Alfa kuşağının özelliklerine uygunluk gösterdiğini söylenebilir. Bunun yanında, bilim teması kapsamında Sazova'da yer alan Bilim ve Deney Merkezi, Sabancı Uzay Evi, Türk Dünyası Bilim, Kültür Merkezi ve Eti Sualtı Dünyası ile birlikte Kuşağı'na deney yapma ve su altı canlılarını keşfetme deneyimi yaşatılmaktadır. Alfa kuşağına bu mekânlarda anı yaşama deneyimi yaşatılmaktadır. Sonuç olarak, temalı parklarda sunulan simülasyon ve anı yaşama deneyimi geleceğin yetişkinleri olan Alfa kuşağının sosyalleşme ve serbest zamanı değerlendirme alanlarından biri olarak öne çıkacağının göstergesidir.

Anahtar Sözcükler: Serbest Zaman, Alfa Kuşağı, Sazova.